

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek
 csak ismert keszktői fo-
 gadatnak el.
 Kéziratok nem adatna
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden gar-
 mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Asonfelül bélyeg 20 kr.
 Kiemelt díszbetűk s kör-
 zettel ellátott hirdetések
 nyekért térmenték szerint
 minden 10 centiméter
 után 5 kr számíttatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetők a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Felhívás előfizetésre.

A jövő 1892-vel lapunk az ő pályafutásának immár a XXIII. évébe lép.

Önérzetesen hivatkozhatik multjára a *Zemplén*; mert a közügyeket becsülettel szolgálta, a közművelődés zászlaját előbbre vitte és a bizalom girájának hú sáfárja volt.

Igérete a jövőre, mit beváltani iparkodik, hogy következetes marad multjához.

Lankadatlan kitartással fogja szolgálni továbbra is a közügyeket és közérdekeket.

Tért nyit a hivatott szépirodalmi munkásságnak, — műveli a hazai nyelvet, — ápolja a magyar nemzeti közszellemet, — utat tör a nemzeti közművelődésnek, — tiszteletet követel a jog- és vallásügyenlőség elveinek és arra fog törekedni, hogy a *Zemplén*, mint eddig volt, ezután is hú tolmácsa legyen a vármegye közkormányzati, és irodalmi életnyilvánulásainak.

Új évtől kezdve a Zemplén hivatalos lapjává lesz a vármegyei gazdasági egyesületnek is. E kitiintető bizalmat a reá eső választásért azzal fogja viszonzni, hogy állandó rovatainak számát egygyel, melyben kizárólagosan csak a gazdasági érdekeket fogja szolgálni, támogatni, a *Gazdasági Értesítő* c. rovattal megszoportítja.

Ezt az új rovatot *Kossuth* János dr., mint a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek ez idő szerint való h. titkára, fogja vezetni, — s éppen ezért a *Gazdasági Értesítő*-be szánt kéziratok egyenesen hozzá intézendők, habár a felelősséget ezért a rovatért is a szerkesztő viseli.

Reméljük, hogy ez az új rovat teljes érdeklődést, élénk közszellemet ébreszt

vármegyénk intelligens gazdaközönségében. Reméljük, hogy a gazdasági egyesületi tagok soraiból felszaporodik t. olvasó közönségünk száma és reméljük, hogy az új viszony, mely ekként a lap és új pártolói között szövődik, csak üdvös hatással lesz a *Zemplén* erkölcsi erejének gyarapodására.

Bizalommal számítunk a jövőben is eddigi kedvelt munkatársainkra, kiknek diszes névsorát van szerencsénk bemutatni.

Dolgozó társaink voltak és maradnak jövőre is: *Abonyi* Gyula (a nemzeti színház tagja), *Absz*, *Andrejzo* József, *Aszalay* Gyula, *Atányi* József dr., *Bajusz* József id., *Becske* Bálint, *Ballagi* Géza dr. (jogakadémiai tanár), *Bihary* Emil, *Bodnár* István (a „Torna-vármegye” főmunkatársa), *Buza* Barna, *Chyzer* Kornélné, *Chyzer* Kornél dr., *Chyzer* Béla dr., *Cserép* József dr. (tanár), *Cuprum*, *Dókus* Gyula, *Erdélyi* Sándor, *Exner* Kornél dr., *Fejes* István, *Farkas* Bertalan, *Fischer* Armin, *Giódófalvy* István dr., *Haraszthy* Miklós, *Horváth* Adám dr. (orsz. gy. képviselő), *Horhay* Bertalan, *Holosnyay* Ciril, *Kálniczky* Géza dr., *Kátó*, *Kende* Antal, *Kemechey* Jenő (a Szegedi Napló-nak belső munkatársa) *Kiss* Gyula, *Kiss* Károly (S.-a.-Ujhely), *Knopfler* Sándor, *Kossuth* János dr., *Kozma* Alajos, *Kun* Dániel, *Málcza*, *Margitai* József dr., *Matolai* Béla, *Metzner* Antal, *Mikrosz*, *Moldován* Gergely dr. (egyetemi tanár), *Muzsa* Gyula, (*Pati* Kárus), *Paszlavszky* Sándor, *Petrovics* Elek, *Péter* Mihály, *Polányi* Gyula, *Payzoss* Andor, *Prihoda* Etele, *Rácz* Kálmán (tanár), *Rácz* Lajos (tanár), *Romulusz*, *Rónay* István (az ujhelyi kir. dohánygyár vezetője), *Rudnyánszky* Gyula, *Schmidt* Lajos (a „Zemplén” belső munkatársa), *Szabó* Kálmán, *Székely* Albert dr., *Szini* Péter, *Thuránshy* László, *Vécsy* J. *Bekény* (tanár), *V. Krúszelyi* Bálint (a „Máramaros” szerkesztője), *Zempléni* I. Árpád, *Zempléni* Moscovitz Iván, *Zempléni* T. István, *Zombori* Gedő, *Zselvay* Bogdán.

A *Zemplén* tudósítói és levelezői: *Adamo* József, *Argyelán* Miklós, *Balászy* Ede, *Batta* Gedeon, *Bodolay* József, *Bodeczky* Ede, *Csernyiczky* János, *Danes* János, *Danyicskó* György, *Dely* Endre, *Dutkay* István, *Finkey* Pál, *Gerzanicz* Tivadar, *Györy*

Béla, *Györy* István, *Hatvany* László, *Haraszthy* István, *Hubay* Miklós, *Illésházy* Endre, *Keeskeméthy* Zsigmond, *Korchma* Menyhért, *Krajnyák* Sándor, *Kula* István, *Marikóvszky* Bertalan, *Patak* Miklós, *Pethő* Dániel, *Román* Lajos, *Siskovics* Sándor, *Szmoligovich* Gerő, *Szoták* János, *Sztavinszky* Sándor, *Somossy* Sándor, *Szöllősy* József, *Vajda* János és *Wischnán* József.

Ez az erős gárda szolgálta ki ez ő évben a „Zemplén” által képviselt közérdekeket, — s mert a lapnak irányelvéiben és vezetésében változás nem fog bekövetkezni: bizonyára hiven követ bennünket ez a diszes gárda az új évben is s velünk együttesen munkás részt vesz mindnyájunkra váró feladatok sikeres megoldásában.

Ily körülmények között merjük ígérni, hogy t. olvasóközönségünk jogos igényeit hiven és meglegedésre fogjuk szolgálni a jövőben is.

Előfizetőinket kérjük, hogy a t. olvasó közönség körében terjesszék lapunkat. Dolgozó társainktól, ugyszintén a *Zemplén* t. levelezőitől és tudósítóitól pedig bizalommal várjuk, hogy publicistai súlyos feladatainkat szives közremunkálásukkal megkönnyítik.

Hazafiai üdvözléssel:

A „Zemplén” szerkesztősége.

A kiadó szava.

A tulajdonomat képező *Zemplén*, mely akár terjedelmét, akár tartalmasságát tekintsük, a vidéki heti lapok sorában kiváló helyet foglal el, a létrejött szerződés szerint 1892-től kezdve hivatalos lapja lesz a zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek is és mint ilyen a *Gazdasági Értesítő* c. rovattal megnagyobbodva, abban a t. gazda-

beköszöntött, megkereste kapójával mindkettőjük ruházatát, dologgal kelt, dologgal nyugodott, mint mondani szoktak az életrevaló fehérceledről, de soha el nem hagyta dévajkodó heje-huja kedve. Nótázott egész nap, mint a kis dalos pacsirta, kidanolta akármí fordult elő a faluban, félték is tőle a lányok és menyecskék, ha valamelyik félre nézett, készen volt a nóta rája

Neki nem volt kiválasztottja, mint a többi lányoknak, ő csak játszott, mókázott a legénynyel, ha :z felé hajlott; míg egyszer aztán az ő órája is ütött, megtalálta az igazit, aki az ő szívében is fellobbantotta a lángot.

Király János, szép, deli legény volt, nem rég tért haza falujába katonáéktól, ahol három évig szolgált, mint huszár káplár. — Mikor katonának vitték, *Gáti* Vera még csak kislány sorba ment, a kire rá se nézett még a legény, de a három év alatt, amíg *Király* János oda volt, ő lett a falu legkülömb leánya. S mikor meglátta a hazatérő legényt: bizony rajta felejtette szemét azon a szép lányon. S azon vette magát észre, hogy immár többé le sem tudja venni róla. *Király* János fogva maradt, megkötözte az a szép lány szerelmének bűvös hajszálával, többé nem is gondolt a szerelmes legény másra.

A pajzán kedvű, heje-huja lánynak is elállott a szava, kipirult orcája, mikor az a nyalka huszár legelőször táncba vitte, attól a pillanattól kezdve, nem legyeskedett többé a legényekkel, megjött az igazi, megnyitott szívében a fényes mennyország! *Király* János megszelidítette a hamis leányt, olyan lett az, mint a kezés bárány.

A gögös *Király*-familia nem nézte jó szemmel, hogy *János* arra a céda legénybolondjára vetette a szemét, aki hebehurgyasága mellett még

szegény is volt, mint a templom egere. Az öreg *Király* Andrásné váltig mondogatta: Ne járjon utána, nem ő hozzá való az a lány; nem hallgott szóra.

Király János nagyon megszerette azt a lányt, féltette, őrizte még a szellőfúvástól is, beszélhetett a familia, az egész világ, az ő szíve nem hajlott volna máshoz, nem egy világért! Mert tudta ő azt, hogy az a lány milyen becsületes, kihez még árnyéka se férhet semmi szennynek, semmi rossznak.

Szegény Vera minduntalan keserűséget nyelt a gögös, dolyfös *Király*éktól, megszólták utonfélen, rágalmazták, bosszantották, hogy elfordítsák szívet a gazdag legénytől. Mind hasztalan! Ő csak magát a legényt szerette, nem a gazdaságát s nem hajlott a szóra.

Mig egy napon az öreg *Király* András topant be hozzájuk, dühöngött az öreg, s durván megtámadta a lányt.

— Hallod-e te céda, hebe-hurgya! Az én fiamnak ne forgasd el a fejét, jegyezd meg magadnak: *Gáti* Vera soha sem lesz *Király* János felesége! Egy ilyen se tücski, se hajcski, kódszivadék, legények bolondja, soha át nem lépi a házam küszöbét, mert megtagadom, kiátkozom azt az eszenélkül valót, ha nem hajt a szavamra. Keress magadnak más bolondot, de az én fiamnak mától fogva nincs itt semmi jussa, csukd be előtte a kapud. Ha akarod, hisz rá fér az orcádra, légy a macdja, ez ellen semmi szavam. —

— Ne tovább! Elég a szóból *Király* András uram! pattant fel a megszegényített lány. Ne gyalázzon, ne sértegetsen! Dugja el a fiát, hogy ne járjon utána, mától fogva halott vagyok néki! S most ki a portámról! Verje meg az Isten mind a két kezével ellenségeimet! . . .

TÁRCA.

Legény bolondja.

— Elbeszélés. —

A *Zemplén* számára írta:

Abonyi Gyula.

Gáti Vera legszebb lány volt a faluban, termete egyenes, sugár, mint a büszke cédrus, s arcán ragyogott a nyiló kikelet.

Jaj volt annak a legénynek, a ki azokba az észbontó, hüvös szemekbe nézett, betegje lett annak a leánynak, a ki csak úgy játszott, hamiskodott a legénynyel, hol erre, hol arra kacscintott, mint a madár, ágról-ágra, ő is hamar más legényhez hajlott.

El is nevezték a faluban *legény bolondjának*, de a hamis leány fel se vette akármí beszélnek, akármint zörög a haraszt, ő megmaradt olyan, a milyen volt, a jókedvű heje huja lánynak.

A rá ragadt gunyevet nem érdemelte meg, mert ő bizony nem bolondult a legények után, hanem megfordítva, azok bolondultak őutána.

Pajzán, dévajkodó természete tette azzá a falubeliek szemében, pedig talpig becsületes lány volt, áldott lélek, aki az ő öreg édes szüléjét, a kinek a jó Isten elvette a látását, két keze munkájával tartotta fenn.

Egyedül éldegelt édes anyjával, az öreg *Gáti*-val, egy zsuppal fedett házikóban az erdő-soron.

Édes apját korán elvesztette, korán árvaságra jutott. Aratáskor *marokszedőnek* ment, megkereste a kenyérkének valót, ha a kapálás ideje

közönség erkölcsi és anyagi érdekeit fogja szolgálni.

Nagy előnyök háramlanak e szerződéses viszonyból a gazdasági egyesületnek minden egyes alapító és rendes tagjára; így, hogy a sok közül csak kettőt említsek, a lap *Gazd. Értesítő* c. rovatában, öt garmond sornyi terjedelemben, *ingyen hirdetheti* azt, mit gazdaságából el akar adni, vagy gazdasága számára meg akar venni, — továbbá a *Zemplén-t.* ha arra az év elején prenumerál és az előfizetés díját egy összegben előre beküldi, *fel áron kapja*. Ez a kedvezés kiterjed azokra az egyesületi tagokra is, kik már eddig is előfizetői voltak a lapnak, ha a fizetésre megszabott feltételnek eleget tesznek, vagyis ha az előfizetést *előre* beküldik.

Úgy a régi, mint az újonnan belépő előfizetők, kik egyszersmind a gazdasági egyesületnek is tagjai, (ide nem értve a községet, mint tagokat), a laphordatásnak ezt az előnyét azonban csak úgy élvezhetik, ha a 3 ftnyi díjat legkésőbb 1892. évi jan. hó 31-éig hozzám beküldik.

Tisztelettel és bizalommal fölkérem a t. gazdasági egyesület minden egyes tagját, hogy felösmervén s mérlegelvén ezeket az előnyöket: lapomat pártfogásukkal megtisztelni s rá előfizetni sziveskedjenek. Mindenkinek, aki eziránt hozzám fordul, a *Zemplén-*ből bármikor is teljes készséggel küldök mutató számot.

A nem gazd. egyesületi tagok számára a lap előfizetésének díja továbbra is változatlan marad, vagyis:

egész évre . . . . . 6 ft — kr.
fél , ... 3 , — kr.
negyed , ... 1 , 50 kr.
S.-A.-Ujhely, 1891. dec. 12.

Özv. Boruth Elemérné,
a „Zemplén” kiadó tulajdonosa.

Tegyük a népért.

— Három cikk. —

II.

Amint Anglia és Németország papjai megteremtették e két állam tulnyomó többségű községekben a hitelszövetkezeteket, úgy teremtsék meg a mieink is s ez által csak növelni fogják tekintélyüket, befolyásukat a népre, mert az akkor bennük nem csak lelkiatyáit fogja látni, hanem anyagi gondviselőjüket is.

— Megyek! De felesége nem léssz a fiamnak, nem a míg én élek, arra esküszöm! Be csapta maga után a kis ajtót *Király* András, hogy az egész hajlék megrendült utána.

A vigkedvű lány halott-halványan borult a vén eperfa törzséhez forró könnyei végig pergették búbanatos arcán.

Világtalan öreg anyja meghallotta zokogását, odatpegett hozzája s vigasztalta szegényt: — Verd ki fejedből azt a legényt lányom, nem mi hozzánk való az a gögös familia. Megvetik azok a szegényt, irigylük még azt is, ha jó kedve van, ne merjen vig lenni — nevetni a szegény, hisz annak csak sirni, panaszkodni szabad! Koldus ivadék? . . . Pedig hajdan . . . a gögös *Király* András is bolondult egy szép lány után, de az rá se nézett ő rá, a modos legényre — s hozzá ment ahoz, akit szeretett, egy szegény legényhez. Most visszafizeti a régi tartozást, nem engedi meg, hogy a fia elvegye annak a leányát, aki hajdan kinevette, fel se vette rimánkodásait. — Tehát nem vagyok elég jó, nem vagyok elég becsületes nekik? . . . susogta a bánatos leány könnyeit törülgetve; Ceda, legénybolondja vagyok én nekik? . . . Mintha én fel akarnám magam tolni a nyakukra?! Mintha én csábitottam volna?!

Jól van hát no! Nekem nem szabad szeretni, pedig csak az Isten tudja — látja, hogy mennyire szeretem! Kivessem hát szivemből? Azt akarjátok? Megállj öreg *Király*, megbánod te még ezt! Kiáltott fel *Vera*, büszkén felegyenesedve: nem lehetek a felesége? No hát nem is leszek! Nem, ha beleszakad is a szivem! Szeretője legyek, mondod öreg *Király* András. Szemembe merted ezt mondani? Egy Istenem, egy a lelkem, de ezt a sértést könnyeiddel mosod le majd rólam!

Magyarazzák meg a népek a szövetkezetek rendeltetését, azután igyekezzenek megnyerni az eszmének csak 20—30 tekintélyesebb, jellemes becsületes embert: s annyi taggal a szövetkezet már megkezdheti működését.

A 20—25 forintos üzletrészek, melyeket a tagok 4—5 év alatt heti 10 krajcáros betételeikkel befizetnek, már elégségesek arra, hogy ezzel kezdeni lehessen. Hitelük is fog lenni, mert ha a tagok üzletrészeik kétszeres összegéig kötelezettséget vállalnak a szövetkezet hitelezőivel szemben, nem fog vonakodni egy intézet sem akkora összeget náluk elhelyezni. Ha pedig a szövetkezet élén ismert, megbízható emberek állanak: a hitel ezen felül is emelkedik.

Az 1—2 ftnyi beirattási díjakból begyűlt tartalék tőke pedig biztosítékot fog nyújtani arra, hogy a szövetkezet szenvedhető anyagi károk esetében is tovább fennállhasson. Juthatna még az által is pénzhez, ha az illető községekben a tanító buzditására iskola-takarékpénztárak állítatnának fel, s a gyermekek ide beadott fillérei gyümölcsözőleg a szövetkezetnél helyeztetnének el.

Az igazgatóság tagjai közül elég lenne a pénztárost díjazni évi 100—120 forinttal, melylyel az a heti néhány óra, mi alatt teendőket kellene végeznie, eléggé volna díjazva. Így a kezelési költségek alig érezhető csekély összegre rugnának.

Az anyagi alap könnyen meg lenne teremthető és ezzel a kicsinynek látszó összeggel a jövőre nézve kiszámíthatatlan eredmények éretnének el.

Felszabadulnának a tagok az uzsorások kezéből, nyereségre spekuláló pénzintézetek sem lennének kiszolgáltatva, hanem támaszkodhatnának teljes bizalommal a szövetkezetre, melynek célja nem az anyagi haszon, hanem a szűkölködők kiségitése s a törekvő emberek buzditása. Az által, hogy kölcsönt csak a tagoknak ad, a falu majdnem minden lakóját bevonhatja magába, kik a heti pár krajcárt szivesen megfizetik az ebből reájuk háramló hasznokért. Es mivel kölcsönt csak józan célokra ad, minők gazdasági beruházás, elpusztult házi állatok pótlása, betegségben szenvedők családjának fenntartása stb. a könyelmű kölcsönöktől visszatartja tagjait s megkövetelvé tőlük, hogy pontosan fizessenek, mert ha nem, kizáratnak a tagok közül: rászorítja adósait a pontosságra, kötelesség teljesítésre. Ha az adós tudja azt, hogy neki bizonyos

Nem volt már sápadt arca a szép leánynak, de kigyuladt, ott lobogott rajta a büszkeség lángja. A régi *Vera* lett belőle, aki megvetette, kigunyolta az egész világot. Megfenyegette a táját, ahol az öreg *Király* háza állott, s villámokat szórtak a szeméi:

— Őrizd meg a fiad öreg *Király* András! Zárd el, hajlékomba, hogy ne járjon utánam, mert . . . vagy a vért ontják, vagy ő ontja másét! — Ne sirjon édes szülém, az én szivem . . . majd csak beheged, s ha nem, hát az se leszen nagy baj, majd csak elviseljük . . . hisz ketten vagyunk hozzá . . . kettecskén éldegélünk ezután is. S aztán azt sóhajtom a szellőfuváomnak: gombház, ha leszakaadt, lesz más! . . . Hisz azért vagyok *legénybolondja*! . . .

Sirva borult édes szülője nyakába, zokogtak mind a ketten, s felettük csicsereggett, a vén eperfa ágán a dalos madárka, hirdelve a szép tavaszt, a nyíló kikeletet! . . .

Megtörtént amit a dolyfős *Király* familia óhajtott. *Gáti* *Vera* bezárta a kis kaput *Király* János előtt, a nagyralátó gögös *Király* András fiának kiadta az utat az a meggyalázott koldus ivadék, a ki letudott mondani a szép gazdag legényről, pedig gyászba borult miatta a lelke, de a sértést meg nem bocsájtotta.

Király János könyörgött a lánynak, hogy fel se vegye, amit az édes apja mondott, esküdött, hogy az ő szive csak érte dobog, hogy feleségül veszi apja ellenére is, hisz elég erős az ő karja, megkeresi azt amire szükségük lesz, a világvégre elviszi, ha akarja, ahol nem ellenzi senki szerelmüket s ott fognak elni boldogul!

— Hasztalan már minden! sóhajtott a leány, a kelmed apja, gögös famillája útjába állt szerelmünknek, nem akarom, hogy én miattam ki-

időben fizetnie kell, okvetlenül igyekszik megfeszített munkával is kiteremteni a tartozást, tudva, hogy hitele megnyujtatni nem fog, csak kiváló méltánylást érdemlő esetben.

Igy minden tag megszokja a rendet, pontosságot, mert hetenként mindig kell fizetni üzletrészébe, ha jogait elveszteni nem akarja s azért félre teszi mindig nélkülözhető garasait, hogy kötelezettségének saját érdekében eleget tegyen. Lassanként természetévé válik a munka, takarékosság és egész lényé átalakul. Tudja, hogy bármily kis összeget elhelyezhet hasznosan, ennek folytán azt, a helyett, hogy mint most teszi, elpredálná, beteszi oda, hol még ily kicsiséget is elfogadnak, sőt fizetnek utána. Ma a kis heverő tőkék, a krajcárok mind elkallódnak s ezer szerencse, ha nem pálinkára kelnek el, hogy ez által az erkölcsi romlás, renyhesség és munkátlanságra vezető hajlam pénzen vásároltassék meg.

Abban áll a hitelszövetkezetek kiszámíthatatlan becse, hogy nemcsak ártalmatlan és gyors segítséget nyújtanak a nyomorban levőknek, hanem, hogy a rend, takarékosság, kötelességteljesítés és becsület érzéseit csepegtetik a tagokba; mert aki nem ilyen, kizárik kebelükből s ez által nem csak anyagilag sujtják, hanem a falu elítélésének is kiszolgáltatják, mint olyan embert, ki nem méltó arra, hogy szövetkezeti tag legyen.

Nemcsak, hogy nem törekednek nyereszkedésre a hitelszövetkezetek, de sőt azt teljesen kizárik programjukból, mint olyant, mely magasabb erkölcsi céljaikkal ellenkezik.

Másik nagy előnyük, hogy tagjainak minden héten, rendszeren vasárnap délután, össze kell jönni közgyűlésre és ennek tartása is oly szigoruan megköveteltetik, hogy a több izben elmaradók kizáratnak.

A gyűlésen összejöve a község tisztességes eleme egymással a gyakori érintkezés, közös érdekek, egyenlő szövetkezeti jogok csak növelik kölcsönös bizalmukat, vonzódásukat, szeretetüket s lehetővé válik a közhasznu dolgok több oldalról leendő megvitatása. Megbeszélhetők lesznek a gazda ember mellékkereseti forrásai, minők a baromtenyésztés, gyümölcsstermelés, méhészet, selymészet, házi szövő- és fonóipar és az illető vidék netalán más kínálkozó jövedelemforrásai, melyekért egyesült erővel, egyesített tőkével hasznosan tehetné: próbákat. Egyesülhetnek vizenyős helyek lecsapolására, száraz helyek csatornázására,

tagadják, megátkozzák kendet, a mi utaink elválnak — azért tehát feledjen el engem! A mi az én benső világomat illeti, nem tagadom, minnek is tagadnám, fáj sajog biz ez a bolond sziv, dehát mindent meggyógyít az idő! . . .

— Elvetted az eszemet, *Vera*, sóhajta a legény, de nem hibáztatlak, nem átkozlak, hiszen igazad van, nem vagy hibás benne, hogy így végződött a sorsunk, de ha azt látom, hogy *más viseli a keszkenődet, más álldogál a kis ajtóban*, az isten legyen annak a másnak is, nekem is irgalmas! — S lassu léptekkel elhagyta azt a kis házikót *Király* János, amelyben eltemették a boldogságát!

Az a csélcsep leány, a legénybolondja, olyan szomoruan nézett utána majd meghasádt a szive bánatában, pedig csak egy szavába került volna s öreg *Király* András beszélhetett volna a fiának, feleségül vette volna az a *legénybolondját*, de hát, de hát — nem engedte a büszkesége! . . .

A faluban — a fonóban megint, volt már mit beszélni. *Király* Jánost a fakepnel hagyta a *legény* bolondja!

Bóta Pali most a boldog, akire az a bűvös hamis szempár mosolyg, Szja! Ilyen az a legény bolondja! Ugy változtatja az a szeretőjét, mint más leány a rokoját.

Bóta Pali réges régen járt már a szép lány után, de az rá se hederített eddig, s most csak egy kacsintásába került a hamis *Vera*-nak, hogy a *Pali* végkép belebolonduljon, s kézzel kapott utána.

Gáti *Verát* megsértette, meggyalázta az öreg *Király* András, most itt az ideje hogy megbosszulja magát. Bűvös szemének egy pillantása elég volt rá hogy tüzet dobjon a *Király* és *Bóta*

Folytatás a mellékleten,

vagy eszközölhetik bizonyos szükségleteknek közös bevásárlását, hogy így olcsóbban jobb cikkekhöz jussanak.

De, hogy a nép ne legyen kiszolgáltatva tudatlan, vagy önző emberek vezetésének, kik vagy nem érhetnek el semmit, vagy pedig csak saját hasznukat tekintik: e mozgalom élére a papoknak kell állani, kik a tudással a feddhetetlen jellemet s a beléjük helyezett általános bizalmat egyesítik. Igyekezzenek ők kivívni érdemeik által a vezér szerepet, s ha mindenik megteszi kötelességét: egy oly hatalmas községi hitelszövetkezet-hálózat fog létesülni, mely a mi népünket is oda emeli, hol állanak a szerencsésebb nyugat kisbirtokosai; papjaink pedig, kik erre kivívták, kivívják vele nemcsak a jelen, de a jövő nemzedékek halálját is.

Gidófalvy István dr.

Vármegyei ügyek.

A vármegyei közgazdasági állandó bizottság Mailáth József gf. elnöklete alatt e hó 12-én S.-a. Ujhelyen ülést tartott. A tanácskozás lefolyásáról szóló tudósításunk ez:

Elnök ő méltósága a bizottsági tagokat üdvözölvén, előadta, hogy a kendertermelés, mint a hegyaljai szőlőknek a homok területeken leendő újra-telepítése ügyében, megbízatásához képest a szakminisztereket személyesen felkereste és örömmel jelentheti: egy a kereskedelemi, mint a földmívelésiügyi miniszter őnagyméltóságainál, a legnagyobb előzékenységet tapasztalta s mind a két miniszter, a legmesszebb menő állami támogatást helyezte kilátásba és az ily értelemben szóló leiratok rövid idő alatt megfogtak érkezni. Immunos homok területek vásárlása iránt a kellő lépések már megtették s mihelyest a szükségletnek megfelelő mennyiség rendelkezésre áll, a kiosztásra vonatkozó szabályok és feltételek kifognak dolgoztatni, hogy a telepítés már a jövő tavasszon megkezdhető legyen.

Ezekután tárgyalás alá került a *kosárfonás és kefégyártás* ügyében beadott szakjelentés, melyből örömmel árgazatához az előfőtelek nem hiányoznak, — minek következtében szakelőadó a részletes tervezet elkészítésére, azzal, hogy különösen a kosárfonás létesíthető végett, a nemesebb fűzfesszók termelésére, illetőleg annak mint mezőgazdasági terménynek produkálására is terjessze ki vizsgálódásait, utasított. — A *gyümölcsstermelés, selyemtenyésztés, az eper és szederfák ültetése* iránt, a szakelőadó által beadott javaslat alapján, a földmívelési miniszter őnagyméltósága szakértő lekuldsására, ki tüzettes tanulmány tárgyává tévén a Hegyalján elpusztult szőlők tala-

ját, utbaigazítást adjon a teendőik iránt — felkérte. A *keramikai gyár* létesítése iránt, melyhez 100,000 ft. tőke szükséges, a bizottság véleménye az, hogy mielőtt ezen kérdés érdemleges elbírálás alá vétetnék, tekintettel a gyártáshoz megkívántató riolit és kaulin hollétére: szükséges meghatározni, hogy az a Hegyalja mely vidékén lenne legcélszerűbben felállítható. Ennek konstatalása végett, az országos földtani intézetet szakvélemény adásra kérték föl.

Ezek után elnök őméltósága előterjesztette hogy a S.-a. Ujhelyen felállítani szándékolt sör-és malátagyár ügyében, egy budapesti megbízottól kapott levelet, melyben jelezve van, hogy az esetre, ha a vármegyében olcsó és 115 ezer forintba becsülhető befektetés realizálni fog az öthatszáz ezer ft befektetést igénylő gyár létesítésére, kellő szak- és pénzürelvi rendelkezés vállalkozók hajlandók a gyárat felépíteni és üzembevenni. Az ügy előkészítése és sikeresítése végett már előbb kiküldött szakbizottság, *Ferencai Elek dr.* rál kiegészítve — a gyár eszméjének propagálása és az elért eredménynek mielőbb megtörténő bejelentésére felkérte. — A *kendertermelés* létesítésére kiküldött szakelőadó megbízatott, hogy a kereskedelmi miniszterium által leküldendő szakértővel, a kenderásztatók felállításának helyeit vizsgálják meg s a szövetkezet első helyen Sarospatakon, ha pedig itt létesíthető nem lenne, a Bodrogköz más alkalmas helyén alakítsák meg. — Felolvasatott a szőlőtelepítés előkészítése ügyében kiküldött szakbizottságának Perbenyiken, ez év november havában tartott üléséről felvett jegyzőkönyve melyben a földmívelési miniszter őnagyméltóságát a következő intézkedésekre kéri: 1. Minden oly községében a Hegyaljának, hol eddig szőlők voltak, egy államilag feltartandó minta szőlőtelep felállítását létesítse. 2. A hegyaljai minta-telepeken az újra telepítési kísérletezést legnagyobb részt hegyaljai szőlő fajokkal rendelje el. 3. A telepítésekhez a hegyaljai szőlőbirtokosoknak a szőlővesszők a kormány által kölcsön adassanak. 4. A kormány által megszerzett homokterületek első helyen csak hegyaljai szőlőbirtokosoknak adassanak, még pedig vagyontalanoknak, betelepítve, termőképesség állapotban apró részletfizetésre; vagy nosoknak hosszú visszafizetési kötelezettséggel, ezeknek azonban a vesszők kölcsön adassanak. 5. A homoki szőlők nem szövetkezet, hanem magántulajdonként kezeltesse az illető tulajdonos által, csak a felügyelés, körülkerítés legyen közös. 6. A homoktelepeken felerészben a hegyaljai fajokkal való telepítés legyen kötelezőleg kimondva. 7. A kormány által létesített homoktelepeken a hegyaljai fajok fenntartandók. 8. A Hegyalján sikeres új telepítésekért a szőlőtulajdonosoknak díjak adassanak. 9. A szőlőkhöz vezető utak fenntartása szabályoztassék, akként, hogy azok a közdülő utak sorába felvétesse. — Ezen jegyzőkönyvi megállapodások elnök őméltósága által a keresk. és földmívelési miniszteriumhoz felterjesztettek. — Indítvány tétetett, hogy amennyiben a bizottságnak márcsak azért is, hogy cimbéli feladatát megvaló-

sithassák: kötelessége minden, a közgazdaságra vonatkozó jelenségeket megfigyelni, a talált bajokat bejelenteni, üdvösnek vélt javaslatokat tenni, minden tag saját hatáskörében az érdekelt tényezőkkel tegye magát érintkezésbe, s tapasztalatairól az állandó bizottságnak tegeyen előterjesztést. Az indítvány közhelyesséssel találkozott, annyival is inkább elfogadtattott, mert a bizottság nem zárkózik el bárhonnán jövő, a közgazdasági emelésére üdvös javaslatok elől, s nagyon szívesen fogja venni e vármegye minden tényezőjétől, ha tapasztalatait, a javítani való helyzetet, vagy javaslatot a bizottsági elnök őméltóságával, vagy a bizottság bármely tagjával írásban vagy szóval közölni szíves lesz. Ezekután azt hisszük, nem túlozunk, ha a vármegye közgazdasági felvirágzásának bizalommal nézünk eléje.

—8.

Az 1892. évre összeirt orsz. gy. képviselőválasztók száma: 1. A *megyasszói választókerületben* 1366, éspedig Megyasszó 238, T.-Lucz 132, Keszvényen 93, K.-Csécs 13, Girincs 30, Köröm 17, Hidvég 73, Berzék 17, H. Németi 121, H. Kak 41, Gesztely 77, Sóstófalva 22, K. Dobsza 39, Monok 205, Harkány 75, Szada 76, Csanás 97. 2. A *A mádi vál. kerületben* 1212, éspedig Mád 171, Tokaj 299, Tarczal 158, Tallya 130, Bekes 68, L.-Bénye 71, Szerencs 138, A.-Golop 19, Ond 39, Rátka 52, Zombor 67. 3. A *lisszakai vál. kerületben* 1478, éspedig O. Lisszka 156, Sárospatak 316, Tolcsva 216, B.-Keresztur 90, E.-Bénye 157, Regécsi 3 huta 2, Komlócska 26, E. Horváti 91, Karolyfalva 51, Trauczonfalva 86, M.-Hotyka 13, Ardó 50, B.-Kisfalud 52, Józseffalva 20, Petrahó 27, Sára 6, Zsadány 35, Olasz 44, B.-Szeg, Long (együtt van) 12, Vámosujfalu 28. 4. A *terebesi vál. kerületben* 3313, éspedig I. küldöttség: Terebes 319, Gálszécs 167, Mihályi 36, Sz.-Pályánka 95, Kereplye 39, Visnyó 60, Bacskó 29, Sztankóc 45, Dargó 25, Tarnóka 8, Kohány 45, Parnó 88, Techna 43, Tusa 39, Tusa-Ujfalu 34, Hoór 54, Gerenda 36, Zebegnyő 29, Kis-Azar 44, Nagy-Azar 97, Sz.-Keresztúr 200, Cselej 71, Egres 50, Kis-Ruszká 33, N.-Ruszká 78, Kelecseny 31. II. küldöttség: Fekete-Patak 44, A. Patak 13, Agyagos 61, Rudlyó 35, Soókut 74, Zamutó 58, Csákyó 55, J.-Volya 13, Vehécz 65, V.-Csemernye 44, Banzska 40, Dávidvágás 72, K.-Poruba 30, Szacsur 71, N.-Toronya 48, N. Kázmér 41, Lasztóc 45, Biste 22, Kis-Kázmér 26, Kolbása 37, Kozma 84, Sz.-Ujfalu 52, Isztáncs 45, Upor 39, M.-Izsép 80, Pelcete 41, Kazsu 18, Hardicsa 104, Vécse 73, Miglész 36, Czábóc 35, Bosnyicza 17. (Vége köv.)

Meghívás. A magyar nyelvet s népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület *éri rendes közgyűlését* f. hó 27-én fogja megtartani, mely nap d. u. 2 órájára az egyesület t. tagjait, a vármegyei kistermébe, tisztelettel összehívja — az elnökség.

A kir. kereskedelemügyi miniszter a mezőlabor-c-liszki hadászati ut palotai határszéli szakaszának tervbe vett kiépítése tárgyában hozzá fel-

anyjuk beszédére, de a mint bealkonyodott részen állott, hogy a két gyerek ki ne tegye lábát a portáról.

Az est leszállt. Esti imára szóló a kis falu harangja. *Király* András uram levette süvegét, a *Jóska* gyerek is leemelte kalapját.

János, mintha nem is e földön volna, nem hall, nem lát, csak bámul maga elé, némán csendesen.

— Hát te! mordult rá az öreg, nem hallod az ur szolgáljának szavát, meg se billented az esti harangszóra tökfödödöt?

— Nem hallok én most semmit, nem hallok én most mást, csak a szívem panasza! mormogta *János* a fogai között, aztán nyakába vette tulipános szürét — tekintete találkozott a *Jóska* gyerekekkel s kifelé indult a kapun, a *Jóska* gyerekek kullogott utána.

— Megálljunk csak! kiálltott rájuk az öreg, egy tapodtat se ha mondom! Ide a szür alól avval a bottal, fokossal! Tudom miben sántikáltok. Aló-mars, befelé a hajlékba!

— Édes apám! né állja utamat! szóló *János* komoran, de nem gorombán; nagyon tisztelte ősz apját, habár lett volna is oka reá neheztelni, hogy megölte a boldogságát.

— Egy lépést se, ha mondom! szóló parancsoló hangon az öreg; innen ki nem léptek ma, csak az én testemen keresztül!...

A *Jóska* gyerek megrántotta a bátyja szürét s bekullogott a hajlékba.

János megállt az udvar közepén, feltekintett arra a fényes csillagra, mely tűz-sugárral futott alá az ég alján, nagyot sóhajtott s beballagott ő is az öcsé után.

Király András uram bezárta a kis ajtót, a pitarajtó kulcsát is lehuza s átadta az anyuknak. Most már nyugodtan alhatunk — gondolta magában.

(Vége köv.)

familia közé, lobog is már a láng hatalmasan, most már ki oltja el??...

A falu legénysége is két pártra szakadt, a *Sallai* korcsmájában táncoltak vasárnaponként a *Bóta*-pártiak, a *Gégás* korcsmájában pedig a *Király*-pártiak, gyakran összeakadt, összetűzött a két párt legénysége egymással, de a döntő csatát a két vezér még csak ezután vívja meg, ilyen varázsa volt a legénybolondja két bűvös szemének!...

Végre elérkezett a leszámolás napja is. Egy vasárnap délután karakán kedve volt *Bóta* Pálnak, folyt a bor, szólott a muzsika a *Sallai* korcsmájában. Későre járt már az idő, a lányok legények rég haza takarodtak már a táncból, csak a *Pali* járta a bolondját. Öreg édes anyja utána ment a duhaj legénynek, mert féltette a *Király* gyerekektől Mézes szókkal kérte, rimankodott az öreg *Bótáné* — Pali fiam! Jöjj haza!

Hej! — Nem megyek én haza. Vérben fürdök én még ma!

dalolta a duhajkodó legény s rá se hallgatott az édes anyjára.

— Gyere haza édes szögám!

— Édes szülém ne kérjen

Ki van fenve a késem!

dalolta a legény, s öreg szüleje sirdogálva távozott a korcsmából.

— Papale! huzzad a nótámat! Korcsmaros száz itce bort! száz szal gyertyát mellé!... Kurjongatott a legény veszett jó kedvében

Még vasárnap délután Vigan járt a lány után!

Ihaja! kimulatom magamat!

Csütörtökön estére Réz fokos a fejébe Hegyes kés a szívébe!

danolta *Pali*, s verte fokosával a hosszú asztalt, hogy az üvegek is táncra kerekedtek.

*

Király János nagyon komor, nagyon szótalan volt egész nap, még a templomba sem ment el, *Király* András uram nagy bámulatára, amiért meg is dorgálta a fiát. *János* a nagy eperfa alatt üldögélt lehajtva bánatos fejét, hej! mert azt a leányt csak nem felelheti! Ott suttogott az öcsével, a *Jóska* gyerekekkel, valami fontos dolguk lehet, mert ugyancsak meg hányják-vetik a sorját.

János elő elővette fényes réz fokosát, végig simogatta, törülgette a nyelét. Szorongatta, simogatta patyolat-ingének ujjával, susogott, gyűgögtött a gyilkos szerszámhoz, mint jó cimborájához.

A *Jóska* gyerek is olyan harapós kedvében volt, a bátyja szomorúsága reá is elragadt, nem vigasztalta ő egy szóval se a bátyját, csak nézte nézte soká, amint az lecsüggeszté fejét, s patyolat ingével törülgette szemét.

A *Jóska* gyerekek villogott a szeme. nagyot csapott öklével a levegőbe, mintha valakit agyon akarna ütni. Majd felkerekedett s elballagott a *Sallai* korcsmája felé, kémszemlére.

Leskelődött a korcsma ablaka alatt, csikorgatta fogait, mikor meghallotta a *Bóta* Pali nótázását, a ki egyre kurjongatta a nótáját:

Nem megyek én még haza Vérben fürdök én még ma.

Vérben! vérben! kutya! sziszegte a *Jóska* gyerek s dühösen léptetett hazafelé. Leült a bátyja mellé s megint ott suttogtak együtt a nagy fa alatt, majd elővette hosszú árva tölgyfa botját, s végig simogatta ő is a kedves szögát.

— Nézzé kelmed, apjuk, azt a két gyereket, szóló *Király* Andrásné a férje urához, aki a tornácón pálpatagott; valami nem jóban sántikálnak, egész délután ott suttognak, összedugják a lejeiket, ma még templomba se mentek, se a táncba, még valami bajba keverednek!...

Öreg *Király* András csak vállat vont az

terjesztett bejárás jegyzőkönyv tartalmát tudomásul vette, s a kiépítéshez meg kívántató földterület kisajátítása iránt eljárást rendelt.

A kir. földmívelési minister még az 1889. évbekiadott azon rendeletet, melylyel a szarvasmarháknak és juhoknak a budapesti állomásra lábvaló felhajtását tiltotta, — hatályon kívül helyezte.

Hírek a nagyvilágból.

Lázadás Kinában. Csao, császári tábornok, a szétvert lázadókat elfogatván. Őket egytől-egyig kivégeztette. A lázadóknak, kik a keresztények soraiban borzasztó ember-mészárlást végeztek, az volt szándékukban, hogy a Ming-házat fogják a trónra visszahelyezni.

Az influenza már Amerikában is rémitgeti a közönséget, melynek soraiból sűrűn szedi az áldozatokat.

Törökországban Edib basa oly sikeresen üldözte az elszaporodott rablókat, hogy néhány nap előtt egy egész külön vonat szállította az elfogott rablókat ázsiai Törökországba, száműzetésük helyére.

Hírek az országból.

Zsigmond főherceg. Főhercegnek unokabátyja, a magyar főrendiház tagja, nyugalomban élt altábornagy, f. hó 15-én, influenzából fejlődött tüdőgyulladás következtében elhunyt. Öccsének, Henrik főhercegnek koporsóját kísérte el Bozenbe s mire visszatért, ő maga is halálos betegségbe esett. A nagy népszerűségnek örvendő főherceg 1826. jan. 7-én született Milánóban s egyik fia volt Lombardia alkirályának.

A népszámlálás eredménye. A legutóbbi népszámlálás szerint, a szorosán vett Magyarországon (tehát ide nem értve a társországokat), kerek számban véve kilencedfél millió magyar él, az összes lélekszám pedig (ide számítva a katonaságot is) 15.231.364, mely az 1880-iki állapothoz mérten, 1,503,242, főnyit (10.23%-os) szaporodást foglal magában. A lefolyt tíz év alatt minden nemzetiség percent-száma kevesbedett, ellenben a magyarságé két egész százalékkal gyarapodott.

Színház.

Szombaton, f. hó 12-én A cigány énekes népszínmű adatott Nagy Ida és Hevesi jutalomjátékul. Ma kiváló alakítást nyújtott Nagy Ida (Rózi); különösen a II. felv. drámai jelenetéről azt mondhatjuk, hogy semmi kívánni valót nem éreztetett. Hevesi (Zsiga) jóllehet a beszéde nem volt cigányos és a vén cigányból erőnek-erejével kómiikus alakot igyekezett alakítani (pedig Zsiga nem az!) megállta helyét Ferenczine és Dunai, mind a ketten icipici szerepben, igen-igen jók voltak.

Vasárnap, gyermek-előadásul, Az elátkozott herceg vagy a repülő csizmadia került színre, jó hangulatra derítve a nem nagy számu gyermeknépséget. Este, bucsú-előadásul A Feneleányok bohózatot adták. A szezonban ez a darab csinálta az egyetlen zsufolt házat. A nézőközönség még a nyílt jelenésekben is taps-viharral adózott különösen Ferenczine (Feneleány) és Fekete (Mokány Berci) iránt, akik ma igazán verve vel, aranyosan játszottak. A többi szereplők is megállottak helyüket. Ha a direktor ilyen, vagy ehhez hasonló újdonsággal kezdi meg a társulat működését: sokkal nagyobb anyagi sikerrel távozhatott volna.

Ezzel az előadással vett városunktól bucsút és költözött át N. Károlyba Sággy és a társulata. Az itt töltött egy hónapi időt pártolás hiányában megsínylette. De legyünk őszinték és igazak, ennek csak ő volt az oka. A egész szezonban két opeettet adott, azt is (igy mondhatjuk) énekes nélkül; a repertoár többi része vagy fércmunka, vagy elcsépelet ódonosság volt; kívánható-e, hogy ezeket s ilyeneket az izlésében kimivelt közönség megnézzék? Nem és nem! Mi megmondjuk ezt mindjárt az elején s megmondjuk a végén is: ugy, amint legjobbnak és legigazabbnak találjuk. Bennünk is volt hiba, de az igazgatásban számszorta több is, nagyobb is.

S ezzel befejeztük a szezon krónikáját.

— I.

Különlélek.

Lapunk legközelebbi száma, a karácsonyi ünnepekre való tekintettel, f. hó 25-én fog megjelenni.

(Legfelsőbb adomány.) Ófelsége a király, kabinetirodája útján, Koslovski János felső-körtvélyesi lakos részére 30 frnyi, Roszkos János velyopolyai g. kat. tanító részére pedig 15 frnyi kegyes adományt küldött.

(Kegyes adomány.) A kir. belügyminister Velkrop község tűzkárosultjai részére 150 frnyi segítséget küldött.

(Személyi hír.) Pákosy Pázy Károly altábornagy, kerületi parancsnok, az Ujhelyben állomásozó honvédtársulaj megvizsgálása céljából f. hó 13-án s 14-én városunkban időzött.

(Az időjárásról) szóló referadánkat ma egy hete azon végeztük, hogy R. hőmérője 16 fokos melegben sülkerezett és mi szívesen osztottunk a hőmérő sorsában. Dec. 14-ére, hétfőre, virradólag megszületett az első maradhatós hó is, de csak nagyon rövid életű volt; délutánra kimult s le't belőle bokáig érő habarék. Szerda és csütörtök zordonan multak. Goromba. hideg északi szél éjjelnappal olmos esővel csapkodott reánk. Estefelé cserepesedni kezdett a feneketlen sár, éjjel kőkémenyre fagyott s péntekre viradva jégvirágok nőttek a szobák üvegtábláin. A természet fagyos képe se nem fekete, se nem fekete, hanem a kétőnek összehabarodása. Ha így marad: sűrű karácsonyunk lesz. Acsok, kőművesek, kik a mult héten még a saját mesterségüket folytatták, beállottak tiszteltbeli henteseknek s jó keresetet látnak (szalon-magyar nyelven szólván) a sertésrőfögök kiöltöltéséből. Új évad kezdődött. Minden olvasónknak vidám torozást kívánunk!

(Bucsu.) Az ujhelyi görög szertartású katolikuskok f. hó 17-én, Miklós napján, ősi hagyományhoz híven bucsút iltek, melyre az erős hideg dacára nagy számban gyűltek egybe a hívek. Kecskés Antal esperes-plebános ez alkalomból fényes ebédet adott, melyen mint meghívottak, Ujhelyi társaséletének kiválóbbjai közül s a honvéd ség tisztikarából számosan vettek részt.

(Az új évi gratulációk) megváltására bátorodunk emlékeztetni t. olvasóinkat. A váltások névsorát ez évi utolsó számunkban fogjuk kinyomatni.

(Jótekonyság.) A helybeli izr. szegény gyermekeket iskoláztató egyesület f. hó 13-án tartotta ruhakiosztással egybekötött ünnepségét. Délután 3 órakor Nagy Armin dr., mint az egyesület elnöke, üdvözlővén a szép számmal megjelent közönséget, meleg szavakkal esettelte azt, hogy az egyesület e mai ünnepségével egyidejűleg fennállásának 15-ik évét jubilálja. Beszédének végzetét következett a ruhakiosztás. Jól esett látnunk az ott várakozó 54 szegény gyermek arcán mint sugárzott az öröm, midőn azok mindegyikét tetőtől talpig ellátták minden szükséges ruhával. A ruhakiosztást az egyesület tisztviselői Nagy Armin dr., Reichard Salamon dr. és Reichard Lajos végezték. Este az iskola nagytermében banket volt, melyen az izletes ételeket Weinberger M. vendégfőlsz szolgáltatta. Az első pohárköszöntőt Nagy Armin dr. mondotta, kifejtve az egyesület jótekonyságát és buzdítva a jelenlévőket továbbra is a jótekonyság gyakorlására. Utána Weiss Kálmán főbbi tartott szép magyar pohárköszöntőt. Beszéltek még Reichard Salamon dr., Friedlbeier Albert és mások. — A vacsora alatt Eibuschütz kántor és éneklő kara a többek közt a Hymnust is énekelte, melynek sikerűt előadását zajos tapsal jutalmazták. — A szép számban egybegyűlt közönség a késő éjjeli órákban oszlott szét.

(Műkedvelői előadás.) Ugy értesültünk, hogy e napokban, az ujhelyi társas élet előbbkelő körében, házi jellegű műkedvelői előadás fog rendeztetni. Legfőbb érdekessége a dolognak az, hogy a szindarab szerzője, szintén a műkedvelők sorából kerül ki.

(Szilveszter estéje) Az ujhelyi vasúti gyártelepi daloskör, Szilveszter estéjén, a Csernyicsky-féle vendéglő étkező termében, hangversenynyel egybekötött mulatságot rendez, mely alkalommal a legújabb és legszebb magyar dalokat fogják bemutatni.

(Nemes csemete.) N. J. jóra való tisztos ujhelyi család 18 éves sarja, azzal hálálta meg a szüleitől nyert jókat, hogy rossz magaviselete miatt, a fővárosi kereskedelmi kurzusról kicsapták. A consilium abundi kimondása után, nagy szomorúságra jó szüleinek haza jött. Itthon, az Ujhelyből csak e napokban elköltözött szintársulat Mecenásává szegődött és mihamar oly szoros benső viszonyba jutottak egymással, hogy vándor utjukban Nagy-Károlyig elkísérte őket. És ott mulatott csak istenigazába, mert tellett a 300 ftból, mit apja nevében sikerült pár órára a dohány-főtőzsde tulajdonosától kicsalni. De már ezt a szűk is megsokalták és az itü-urat, habár a pénznek csak csekély maradékával, dedektív uton hazahozták.

(Halálozások.) Csoltkó Pál özvegye f. hó 13-án Ujhelyben meghalt. Csoltkó József városi tanácsos édes anyját gyászolja az elhunytban. — Koscs Istvánné bodnármeister neje, hosszas betegség után f. hó 12-én elhunyt.

(Végzetes kocsis játék.) Sárospatak mellett, a Hotyka község felé vezető vasúti átjárónál történt, hogy a hátsó szekér az elülső hajtót megelőzni akarván, evvel oly szerencsétlenül akadt össze, hogy az ut mentén futó vizárokba dült. A benn ülők közül Szántó Dánielné pataki határbeli földmives felesége, a szekér alá került s rögtön szörnyet halt. Egy másik asszonynak a lábszára tört ketté. A végzetes dolog nyomozását a kir. törvényszék teljesíti.

(Templomrablás) A Kassai Szeleml-ből olvassuk, hogy a szerencsi r. k. templomot f. hó 15-ére menő éjjel ismeretlen tettesek kirabolták és onnan minden értékes tárgyat elvittek.

(Halálozás.) Busitia János, nyugalmazott tanítóképző tanár, kit Sárospatakon évek során tanított működéséből nálunk is széles körben ösmertek, mint a M. Lk-ból olvassuk M.-Szigeten f. hó 11-én, 53 éves korában, alig egy napi szenvedés után elhunyt. Neje, gondos ápolója, szintén súlyos beteg.

(Karácsonyra.) Ismeretes tény, hogy a szülők, rokonok, barátok és ismerősök karácsonykor és más ünnepi alkalmakkor nem kis zavarban vannak, mit ajándékozzanak gyermekeiknek, rokonaiknak, barátainknak, hogy ezeknek örömet szerzeszenek. A tapasztalás megtanított arra, hogy nem a törékény játékszerek, hanem a szép képes-könyvek és ifjusági könyvek azok, melyek mulattató, tanító és képző tartalmuknál fogva egyaránt becsesek úgy a megajándékozottakra, mint a családtagokra és az ily ajándékokat még évek után is gyakran előveszik s örömeiket lelik bennük. — Lauffer Vilmos, budapesti ismert kiadó-cégnél, az ily ajánlatos tartalmu könyvekből, minden körbeli leányok és fiúk részére, évek során át nagy választék jelent meg. Az idén újak járultak ezekhez, melyeknek jegyzéke lapunk mai számának hirdetési részében föllelhető.

(Elhamvadtt község.) A sztopkai járás területén fekvő Velkrop községben, f. évi december hó 12-én, reggeli 5 órakor, tűz ütven ki, az összesen 30 házból álló községet, az akkor dühöngött nagy szélvész miatt, nagyobb részében elhamvasztotta. Tizenhat lakóház, összes melléképületeivel, minden néven nevezendő takarmány, házi bútör, élelmi szer, gazdasági eszközök, 10 db. sertés, 12 db. kecske, két tehén, sőt Licso János bírónál 97 ft adópénz is a lángok mártaléka lett. Hiivatalos becslés szerint az összes kár 16726 ft 42 kr. Biztosítva semmi sem volt. Tizenhat család, 89 taggal, teljesen hajlék és élelmi szer nélkül koldussá lett. A leirhatatlan nyomort növeli azon körülmény, hogy itt a szegény nép még munkát sem kaphat, így csakis az emberbarátok jószívűségére van utalva. Ösmerve Zemplén-vármegyének a szerencsétlenek iránt mindig tanusított áldozatközségét, e lap utján is, egész bizalommal fordulunk a földönfutóvá lettek nevében hozzá, esdve kérve: adakozzanak a télviz idején sedél nélkül maradt, éhínséggel küzdő szegény nép számára!

(A karácsonyi ajándékok) legdusabb gyűjteménye S.-A.-Ujhelyben most is a Szentgyörgyi Vilmos kereskedésében látható. Értékesnél értékesebb, szebbnél szebb, elegánsnál elegánsabb cikkek vannak ott felhalmozva és ügyesen csoportosítva. Valóságos kis tárlat a angyalhozta sokféleknek! A szemnek gyönyörűség, a szívnek öröm, a szájnak dicséretre érde nem ott minden. Az értékes holmik, egyenkint és összességükben, nemcsak előrehaladott műizlésről, de arról is tanuskodnak, hogy Ujhelynek van egy olyan kereskedője, ki a fejlettebb műérzékkel bíró vidék számára tudja produkálni mindazokat a cikkeket, melyekért a vevőnek ez előtt még nem régen is a főváros karácsonyi vásárljaira kellett ellátogatnia. Szentgyörgyi Vilmos, ez a törekvő és szoliditásával kitűnő kereskedő, megérdemli, hogy karácsonyi tartatának megismerésére a műértő nagyközönség figyelmét felhívjuk. Nem a reklám, hanem a közönség érdekének kiszolgálása iratja velünk ezeket a sorokat. Hogy csakugyan így: bizonyoságot tesznek mellettünk mindazok, kik kedveseiknek szánt, igazi értékkel bíró és izléses karácsonyi ajándékaikat a most megjelölt forrásból szerezték be.

(Kereskedők és iparosok figyelmébe.) Hazai iparunk termékeinek értékesíthetése céljából s iparunk fejlődése érdekében kívánatos, hogy iparosaink kerressék fel mindazon külföldi piacokat, a melyeken fogyasztókat szerezhettek, a külföldi hasonló cikkekkel eredményyel versenyezhetnék. Ez okból kívánatos, hogy iparosaink a külföldön kiirt ajánlati tárgyalásokon tömegesebben vegyenek részt. Hogy e cél minél inkább megvalósítható s hogy iparosaink a külföldön főleg pedig a közeli keleten kiirt ajánlati tárgyalásokról mindenkor kellően értesüljenek: kereskedelmi minister úr ónagyméltósága gondoskodott arról, hogy az ily ajánlati tárgyalásokról szóló hirdetmények közzétetésének. A szóban levő hirdetmények a Központi Értesítő mellékleteként képező s a b.-pesti kereskedelmi muzeum közlönyét képező Kereskedelmi Közlemények című lapban jelennek meg, mely a kereskedelmi muzeum útján bárki által megszerezhető. Így például e lap f. é. 39-ik számában közzétetett azon ajánlati felhívás is, melyet a bolgár hadügyministerium többféle ruházati cikkek szállítása iránt hirdetett. Miután pedig az ily külföldi szállítványokra pályázó hazai iparos érdekében a'l, hogy benyújtott ajánlata ne csak kéllőleg pártolassék, hanem legyen valaki a helyszínen, ki e tekintetben kellő felvilágosítással és utmutatásokkal is szolgálhasson, ezennel figyelmeztetjük a külföldönkiirt pályázatokban résztvenni szándékozó iparosokat és vállalkozókat, hogy ily esetben felvilágosítás és közbenjárás iránt legcélszerűbben a kereskedelmi muzeum képviselőseit és ügynökeit vehetik igénybe, kik állásuknál és feladatuknál fogva ismervén a helyi viszonyokat,

kétségkívül jó szolgálókat tehetnek és miután fejelemi kötelekben álló rendes alkalmazottak, a hozzájuk forduló felek kizsákmányolása kizártnak tekinthető. A miniszter úr intézkedéseivel következtében a kereskedelmi múzeum most már a következő kelyeken bir fiókokkal illetve képviselőségek és ügynökségekkel: Belgrádban, Sofiában, Serajevóban, Bukarestben, Fiumében és Máltában, végre kereskedelmi állandó tudósítókkal Konstantinápolyban és Salonichiban. Ezek után a fentiekre figyelemzetjük a kerületünkben levő kereskedőket és iparosokat és ajánljuk nekik az állam által jelen tekeny költségvel szervezett s csakis a hazai iparosok és kereskedők érdekében tartott ezen intézetek, illetve közegyek közreműködésének igénybe vételét. Kassán, 1891. évi december hó 16-án. A kamara nevében: Szalmáry K. alelnök, Deit titkár.

(Felhívjuk) olvasóink becses figyelmét „Hét” mai számunkban megjelent hirdetésére. A „Hét” oly magas színvonalon álló lap, amellyel oly tartalmas, szellemes és változatos, hogy csak a legnagyobb elismeréssel írhatunk róla. A lap most harmadik évfolyamába lép, de már megállapított híre és tekintélye van. Ez nem reklámlap, itt nem ismerik a pajtáskodást. A jó ízlés érdekében kívánatos, hogy „A Hét” a legszélesebb körökben elterjedjen.

(Milyen könyvet vegyünk?) Ez a kérdés most karácsony közeledtekor vajmi sok ember eszébe megfordul; mert hála istennek, a magyar közönség is eljutott már odáig, hogy ünnepi ajándéknak legszívesebben azt vásárol, aminek kelendősege legbiztosabb mértéke egy népműveltségének: könyvet. Nos hát, azoknak, a kik azt a főntebbi, időszertű kérdést intézik magukhoz nagyon megkönnyítette a választ a főváros egyik legjeledebb, legtevékenyebb könyvkiadó vállalata, a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cég, mely egy díszes kis füzetben éppen most bocsátotta közre a magyar könyvpiac legjobb termékeinek jegyzékét. E bő katalógus ezer meg ezer könyvcímeket tartalmaz, még pedig szakok szerint csoportosítva, hogy, hogy akármely gyorsan és könnyen meglegelheti benne a neki valót. Ott vannak egyúttal a remekművek, a díszművek, a költemények, az elbeszélő és színmű-irodalom java; ott vannak a külön-külön fejezetben minden egyes tudományág, ott vannak az ifjúsági iratok, a naptárak stb. stb. A cég bármely, aki ez iránt levelezőlapon megkeresi, ingyen küldi ezt a füzetet, mely teljesség dolgában egyike a legjobboknak, melyeket ez idáig szerkesztettek.

(Eladó) egy lábakon álló teljesen új díszes cimbalom. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Irodalom.

A magyarországi kegyes tanítórend névsora az 1891/92-iki iskolai évről. — Érdeklődéssel lapozgattuk át, a hozzánk beküldött 63 lapra terjedő füzetet, mely *Kalazánci Szt. József* fiaiak, a közjó munkálására hivatott, különösen pedig a középiskolákba járó ifjúság tudományos oktatásával és vallás-erkölcsös nevelésével foglalkozó piaristák rendi és közoktatási szervezetével ösmert meg bennünket. A piaristák III. Károly királyi szankciójával az 1715. évi 102. t. c. hozsátotta meg hazánkban. Már a magyar alkormányok alatt, a XVII. század végső éveiben és a XVIII. század első és második tizedében, mikor a magyarországi kegyes-tanítórend a német kormányzóság béklyóiból kibontakozott és 1721-ben végre önálló magyar kormányzatot nyert: vezérszerpet vitt a piarista-rend hazánk kulturális életküzdelmeiben s mind máig a piarista-név, nemcsak jeles tanárt, de kipróbált jellemű hazafit is jelent. — A rendnek ez idő szerint való feje *Lévy Imre*, született Makón 1842. nov. 10-én; rendfőnökké választották a f. év. július havában; a magyar rendfőnökök sorában ő a harminc-dik. A rend státusa 355 egyént számlál, akik közül 259 áldozópap (és pedig 11 aranyismis) A ünnepies és egyszerű fogadalmat tett 72, újoncövendék 24. A tanügyi terén működik huszonkilenc tanítótanában 224, kik k. tanár 162, rendes tanár (ezek között doktor 20), 42 helyettes tanár; elemi népiskolában tanító 9. Elkészül a budapesti és kolozsvári tud. egyetemeken a tanári pályára 26; hittanhallgató a rendnek Nyitván levő hittani intézetében szintén 26. Az előkészületen levő piarista-tanár-jelöltek helyett ideiglenesen a rend által fizetett világi tanárok működnek, összesen 18-an. — A rend vezetése alatt közoktatásban részesült az 1890/91-ik iskolai évben 7550 tanuló. — Azokat az adatokat, melyek bennünket, szemlénielket, közvetlenül érdekelnek, egész terjedelmükben ide nyomattuk a névsorból, amint következnek: **Sátoralja-Ujhelyi ház.** Zemplén vármegyében, a kassai egyházmegyében. — Alapítá *Pikóczy Eleonora*, eredetileg Tokajban 1727-ben, honnét *II. József* császár rendeletére helyzetetett át 1789-ben. Az intézetnek a nagymélt. vallás- és köz. okt. miniszterium kegyes utalványozásából, valamint Zemplén vármegye, Sátoralja-Ujhely város áldozatkészségéből és egyesek adományából teljes főgimnáziummá való kiegészítése a 7. osztálynak az 1891/92-iki tanév elején történt megnyitásával megkezdődött. Tagjai: *Ormándy Miklós* bölcsészettudor, ház. főnök, tanulmányi ügykezelő, a főgimnázium igazgatója; a természetrajznak az 5. és 6. oszt. rendes tanára; a k. m. term. tud. társ. rendes tagja. — *Illésházi* János, házi másodfőnök s lelkiatya, az elemi népiskolák igazgatója és hitelemzője, a 3. oszt. tanítója. — *Schmidt* Ágoston ifj., a földrajznak az 1. és 2., a történelemnek a 3., 5., 6., 7. oszt. rendes tanára; házi könyvtárnok. — *Csernus* László, a 7. oszt. főnöke, a hittannak az 1., 2., 3., a mennyiségannak az 1., 3., 7., a természetannak a 7. oszt. rendes tanára; a k. m. term. tud. társ. rendes tagja. — *Kapás* Aurél, a 3. oszt. főnöke, a magyar ny.-nek a 3., 5. és 6., a német ny.-nek a 3., 4., és 6. oszt. helyettes tanára; a budapesti filológiai társ. és az erdélyi múzeum-egyesület rendes tagja. — *Fekete* Földi, a 2. oszt. főnöke, főgimn. hitsonok, a hittannak a 5., 6. és 7., a magyar és latin ny.-nek a 2. oszt. rendes-, a mű-éneknél pedig rendkívüli tanára; a budapesti filológiai társ. és az erdélyi múzeum-egyesület rendes tagja. — *Krasznopolszky* József, az 1. oszt. főnöke, a latin és magyar ny.-nek az 1., a görög ny.-nek az 5. oszt. helyettes tanára. — *Keizer* Géza, a rend által díjazott és id. alkalmazott világi öklevelés tanár, a magy. és latin ny.-nek a 4., a görög ny.-nek a 7., a történelemnek a 4., a magy. és görög irod. és műv. tört. szemelvényeknek a 7. oszt. tanára. — *Leljek* Ök és mindannyian leszebb jutalmukat, a magyar nemzeti köznevelődés ügyének diadalra juttatásában!

Az Athenaeum kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szakértnak köz-

reműködésével szerkeszti Dr. Acásdy Igoác. Budapest, 1891. Ötödik füzet. A nagy fényűvel kiállított vállalat ez újabb füzetét két igen értékes műmelléklet díszíti. Az egyik Dél Amerika nagy kettős lapra terjedő színes térképe a legújabb adatok alapján, a másik az iparos növények című kettős tábla számos képpel. A szövegben a B. betű folytatását vesszük s a Bauer-Biochemia közötti anyag van nagy alaposággal, világos, népszerű előadásban s folytonos tekintettel hazai viszonyainkra feldolgozva. A csaknem két ezer hosszabb-rövidebb cikk az emberi ismeret minden ágára kiterjed, de különösen gazdagon van benne képviselve az életrajzi, földrajzi, történelmi, irodalmi műszaki, orvosi és természettudományi szak. A sok nagyobb cikk közt kiváló figyelmet érdemel a Belviz, Bélyeg, Bencések, Bessemerjáról, Beszéd (életti és irodalmi), Beszély, Beteg-ápolás, Betegség, Betegséggyógy. pénztárak, Betegszállítás, Betét (teleknyvi), Bethlen-család, Beton, Betyárok, Biblia, Bibornok, Bihar-Vlegyása hegység stb. cikk, melyek mindegyike egy-egy kikerekített tanulmány s egy egész könyvveléjét, leglényegesebb tartalmát foglalja össze a tudomány legújabb haladásai számbavételével. A nyomdailag is igen szépen kiállított füzet ára 30 kr. Az egész vállalat 40 füzetben, egyenként 3 ivnyi tartalommal két hetenként jelenik meg. A legcélsebb 10 füzetre 3 ftal előfizetni, mely összeg az Athenaeum kiadó hivatalához Budapestre (Ferenciek-Tere), vagy valamely hazai könyvkereskedéshez küldendő.

Naplajaink közt valóban legtöbbre vitte a Pesti Hírlap. Munkatársainak névsorában a legjobb neveket egyesíti; napjaink két legjelebb írója: Jókai Mór és Mikszáth Kálmán rendes dolgozóitársai; tartalma leggazdagabb (ma már naponkint 20, s vasárnapokon 32 oldalon jelenik meg); előfizetőinek rendkívüli kedvezményeket nyújt, mint egy más lap sem s az ára mégis igen mérsékeltnek mondható. (Egy hóra 1 ft 20 kr., negyedévre 3 ft 50 kr.) Legfőbb, rendkívüli kedvezménye a Pesti Hírlap nagy képes Naptára, melyet éppen most karácsonyi ajándéknak kap minden előfizető, sőt megkaphatják azok is, akik csak újkörre fizetnek elő, mint eddig más lapot járató, új előfizető, a Pesti Hírlapra. Ha meggondoljuk, hogy a Naptár, mely gazdag szépirodalmi részen és vagy ötven képen kívül a legteljesebb naptári szöveget és tudnivalókat tartalmazza, egész éven át haszonnal forgatható könyv: ugye be kell ismernünk, hogy a Pesti Hírlap karácsonyi ajándéka felülmúl minden egyéb rendkívüli karácsonyi melléklettel. Hogy a Pesti Hírlap egyébként is a legváltozatosabb tartalom, élénk, kedélyterítő olvasmányokban bővelkedő, leggazdagabb hír- és távirat-rovattal dicsekedhető újság: azt rendkívüli elterjedtsége mellett fölösleges bizonyítani. Csak azt kívánjuk még megjegyezni, hogy — mint a szerkesztőség felénk közli — újv után ismét Jókaitól fog a Pesti Hírlap regényét közölni, Mikszáth Kálmántól pedig lehetőleg meg ez évben kezd meg egy nagyobb elbeszélést. Ajánljuk hát t. olvasóink figyelmébe. Melléklete mai számunkhoz van csatolva.

Rosenzweig Vilmos „Kammerer” Polka francaise, Ára 75 kr. Kapható Táborosky Nándor nemzeti zenemű kereskedésében Budapestben (Váci utca 30. sz. alatt.)

Az „Ország-Világ” karácsonyfája. Az „Ország-Világ” szerkesztője, *Benedek Elek*, ki tavaly karácsonykor száz lapszerkesztő arcképet és dolgozatát adta ki egy rendkívüli díszes számban, az idén is kellemes meglepetésben részesítette olvasóit. Az e héten megjelent ünnepi számban ugyanis a *Petőfi-társaság* tagjainak arcképet, azok dolgozatát s nevük aláírásának hasonmását közli, ezenkívül több érdekes *Petőfi-relikviát*, nevezetesen *Petőfi* leghitelesebb arcképet a *Petőfi-társaság* ereklyegyűjteményéből, *Petőfi* arcképet *Roskovics* rajzában, mely a színes borítékot díszíti, *Petőfi* egy költeményét (a költő kezeiről), *Petőfi* névelőkönyvet melyben kijelenti az egyház ellőt, hogy férje minden kétséget kizárólag, meghalt. A *Petőfi-társaság* csaknem minden tagjától van érdekesnél érdekesebb dolgozat: novella, tárcsa, visszaemlékezés, költemény, aforizma, stb., de e mellett a 40 oldalra terjedő számba a *Petőfi-társaság* tagjain kívül még több jeles író adott dolgozatot. Képek tekintetében is igen becses e szám. Mintegy tizenöt magyar művész festményének találjuk sikeres másolatát, s műmellékletül *Benczur* Gyula „XVI. Lajos és Dubarry grófné” c. bájos festményének *Kozmata* által készített fénynyomata másolata van csatolva, az *Ország-Világ* kétszeres nagyságában. A rendkívül becses számot ingyen kapják az újkörre belépő előfizetők, a kik ingyen kapják meg az ez évi hat műmellékletet is. Az „Ország-Világ” új évtől kezdve állandóan díszes borítékban jelen meg, mindazonáltal két forinttal olcsóbb lesz az előfizetés, mint eddig volt, vagyis egész évre 8 ft., félére 4 ft., negyedére 2 ft., egy hóra 70 kr. Mint az e heti szám jelenti, új évkor *Benczur* k. Baiza Lenkétől kezdődik regény „Deilla” címmel és ugyanakkor egy olasz regény is a népszerű olasz regényirodól: *Seda* Matildól. Olvasóinknak melegen ajánljuk a kitünően szerkesztett képes lapot, melynek népszerűségét különösen emelik *Szekély* Huszár heti tárcái is.

A „Vasárnapi Újság” december hó 13-iki száma következő tartalommal jelent meg: „A vallásbuzsádság emlékei.” — „Harangoznak.” — „Költevény.” — „Dömötör Pálól.” — „Az avarfi.” — „Rajz a népeletről.” — *Ira K.* — *Mártonffy Imre.* — „Vas idők.” (Táblázatos kimutatással a hármas szövetség és ellentéle: az orosz birodalom és Franciaország népességéről, hadi költségeiről és hadi létszámáról.) — Vázlatok a francia forradalom történetéből. (Képpel: Szulejman gyilkossága.) — „A házasságok berendezése.” — „Egyveleg.” — „Erzsébet királyné villája Korfu szigetén.” (Két képpel.) — „Az ég csodái: A hold tájképei.” — *Tóth Lőrinc* — *Vargha* Gyula költeménye. — *Tóth Lőrinc* jubileuma. (Arcképpel.) — A téli kiállítás a műcsarnokban. (13 rajzzal.) — Az 1790/91. országgyűlés főbb szereplői. (II. Lipót király, Sándor Lipót főherceg nádor, Koburg József herceg, Széchenyi Ferenc gf., Zichy Károly gf., Bathányi József gf. hercegprímás, Pálffy Károly gf. kancellár, Ocsai Balogh Péter, Sinay Miklós és Domokos Lajos arcképpel, egykoru festmények és metszetek után.) — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Egyház és iskola. — Mi újság. — Egyveleg. — Sakkjáték. — Képtalány. — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naptár.

A „Vasárnapi újság” előfizetése negyedévre 2 ft., a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság magyar nép számára, félére 1 ft.

A „Vasárnapi Újság”-ból újévől kezdve albumszerű diszkidás is fog megjelenni a legfinomabb vastag velinpapíron, a mély diszplidányok ára két annyi lesz, mint a rendes kiadásé. — A „Politikai Újdonságok” újévől kezdve a napi eseményekre vonatkozó számos képpel illusztrálva fog megjelenni.

A Divat Szalon, melynek legutóbbi száma is rendkívüli díszes kiállításban és válogatott tartalommal jelent meg, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az egyetlen divatlap, mely ugy a főrangú, mint a középosztálybeli művelt hölgy minden igényének megfelel. Nemcsak divatképeiben, (két színezett is minden számhoz) mintáiban és magyarázataiban nyújt majdnem kétszer annyit, mint más hasonló irányú lapok, szépirodalmi része is oly terjedelmes, hogy teljesen pótol egy külön szépirodalmi lapot. Divatrésze leghebbebb tükre az uralkodó divatnak, utmutató a jó ízlés és takarékoság fontos kérdéseiben. Szerkesztője *Fanghné* Gyujtó *Isabella*. Szépirodalmi közleményeit a magyar irodalom előrangú tehetségei írják a két teljes ívre terjedő szépirodalmi részbe, melynek szerkesztője *Szabóné* Nógáll *Janka*. A lap nyomdai kiállítása meg-

felel a belső értéknek, díszre válik a magyar könyvnyomtató iparnak. A Divat Szalon nemcsak legdíszesebb, legértékesebb női lapunk, hanem a legolcsóbb is. Ára egész évre 6 ft., félére 3 ft., negyedévre 1 ft 50 kr. Előfizetésnek a Divat Szalon kiadóhivatalába Budapest, Gizella-tér 1. sz. címen-dök. — Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalában egy igen érdekes mű jelent meg legközelebb. *Várdi* Antal kitünő hazai írónak és a *Képes Családi Lapok* munkatársának *Démon* című színműve ez, mely a *Képes Családi Lapok* külön mellékleteként látott napvilágot. *Várdi* Antal jellemzetes írálya, költői előadása, mely lélektani felfogása már rég a magyar olvasókö-zönség kedvencévé tette. Jelen műve legszebb alkotásainak egyike, miért is legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ára 1 ft. Kapható minden könyvkereskedésben és a *Képes Családi Lapok* kiadóhivatalában (Budapest, Nagyköröna-utca 20.)

(A budapesti kir. itélőtábla története) 1861. május 1-től — 1891. évi május 4-ig. Ez a címe annak a jogtörténeti munkának, melyet *Nyeviczky* Antal dr. budapesti kir. táblai fogalmazó írt, és mely most jelent meg a könyvtárcan. Szerző nagy fáradsággal és szorgalommal gyűjtötte össze mindazokat az adatokat, melyek az egységes m. kir. itélőtábla személyzetére, hatáskörére és szervezeteire vonatkoznak. A kir. tábla harminc éves története hiteles forrás alapján van megírva a könyvben. A kik eme bírói testületnél megfordultak, kezdve az elnököktől le az írónokig, azoknak kinevezése és fokoként való előmeneteléről hűséges képet nyújt a könyv, melyhez *Vajkay* Károly, a budapesti kir. tábla elnöke, írt igen érdekes előszót. A tizenkét ívre terjedő munka az *Ügyvédek Lapja* kiadó hivatalában 1 ft 20 kr-ért megszerezhető.

52 db. Jó Szív

sorsjegy és

256 db. értékesebb könyv

sorsoltatik ki évenként a „Budapest” humorisztikus mellék-lapjának, az „Uj-Budapest”-nek a talánymegfejtői között.

Ingyen

ad a kiadóhivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” nagy képeaps naptárt. Ezenkívül egy 3 színben nyomtatott díszes falnaptárt.

Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 6 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” kis képeps naptárt.

Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre küld be, egy 150 oldal, 30 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” kis képeps naptárt.

Ily páratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a

„BUDAPEST”

című

34,000 példányban

megjelenő képes politikai napilap,

mely immár **XVI-ik évfolyamát futja**, s mely évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy **három rotációs-gépen nyom-ják**. A „Budapest” e szoktalan terjedését egyrészt határozott **nemzeties független irányának és kitünő tudósításainak**, másrészt pedig **eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti**. A „Budapest”, — nem csinálya kétkulcsos politikát, mint az mai napság már nemcsak a közéletben, de a hírlapirodalomban is szokásos. — **ny. lvan és kitartóan — a personális unió alapján.** Magyarország teljes állami függetlenség és ön-állósága mellett küzd. S e törekvésben politikai közéletünknek, az orsz. függetlenség és 48-as pártnak számos kitünősége támogatja, kiktől ismételten hozott már a „BUDAPEST” nagyérdemű közleményeket, s kiknek ígérgeté bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják.

De a „BUDAPEST” nyitán bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói ugy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban **357 randes levelezője** van a „BUDAPEST”-nek. Emellett állandó tudósítókat tart **Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zágrában és New-Yorkban.** Az illusztrációkra, — melyek legtöbbszörre napieseményekre vonatkoznak — különösen kiváló gondot fordít a „BUDAPEST”. A nevezetesebb eseményeket kiküldött rajzolóival helyszíni felvételek által eszközi.

A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a „Budapest”. Tárcaarovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is hogy a közelmúltban irodalmunk majd mind-egyik jeles felkereste dolgozataival a „BUDAPEST”-et.

Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít „BUDAPEST” arra törekedvén, hogy ne csak érdekesítők, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek. **Folyvást két regényt közöl egyszerre,** sőt midőn közlendőinek anyag megengedi, **három regényt is hoz.**

Ezeket kívül „UJ-BUDAPEST” cím alatt, vasárnaponként **humorisztikus heti melléklet** csatolatik a fő. laphoz, **egészen ingyen.** E humorisztikus melléklet ki-figurázza a politika és társadalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, fréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között újévől kezdve **hetenkint egy-egy „Jószív” sorsjegyet**, továbbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy e lap „Kis Gazda” rovata ugy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közzgazdaságot, — a többi lapokat eltérőleg — akként kezel, hogy az bárki által könnyen megértessék, ugy bátran elmondhatjuk, hogy a „BUDAPEST” — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család-állandó látogatója, házibarátja legyen.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre — 12. Negyedévre — „ 3.
Fél évre — „ 6. Egy hóra — „ 1.

Mutatványszámokkal bárkinek **Ingyen szolgálja** a „Budapest” kiadóhivatala, IV. k. Sarkantyús-utca 3. sz. a.

HUMOR.

Vadászaton.

Két nyul is jön kapóra.

Erdész: Miért nem ló, Khon ur?!

Kocapuskás: Azon tanakodom, melyik érhet többet,

Törvényszék előtt.

Bíró: Avval vádolják magát, hogy *Figura* Janosnak befakasztotta a koponyáját, kiütötte a fél szemét — úgy hogy e miatt két hónapig súlyos beteg volt. Mit mondhat el védelmére.
Vádlott: Hát kérem alássan... mit tudhatam én, hogy az a Jancsi nem érti a tréfát.

A fősvény.

— Mondja csak orvos ur, hogy lehet az, hogy a betegségem alatt napokig nem tudtam enni és még sem haltam meg?

— Azért, mert a láz táplál.

— Csakugyan? Kérem, édes orvos ur, nem tudná ezt a lázt cselédeimbe beoltani?

(*Mátyás Diák.*)

GONDOLATOK.

Vén ló is megröhögi az abrakot.

Jól kezdeni jó, de jól végezni jobb.

Gonosz hirnek sebesebb a szárnya.

Nehéz az ördögöt bemeszlni.

Sok egy házban két okos.

(*Régi magyar közmondások.*)

HIVATALOS RÉSZ.

165. eln. sz. *Zemplén-vármegye alispánjától.*

Folyó évi december hó 29-én d. e. 9 óraker kezdődő és következő napokon folytatandó

rendes évnegyedes közgyűlésre a vármegye tekintetes bizottsági tagjait tisztelettel meghívom.

A közgyűlés főbb tárgyai:

1. Dr. Átányi József leköszönése folytán a varannói szolgabírói hivatalnál üresedésben lévő szolgabírói állás választás utján betöltése.

2. Az 1876. VI. t. cz. 2. §-a értelmében folyó évben kilépő gróf Andrassy Sándor, Szerviczky Ödön, Br. Balassa István, Bydeskuthy Sándor és Meczner Béla közgazgatási bizottsági tagok helyett 5 közgazgatási bizottsági tag;

3. az 1886. XXI. tc. 25. §-a értelmében az igazoló választmányba 5 tagés a 43. §-a értelmében a bíráló választmányba 4 tag;

4. az 1873. XX. t. cz. 6. §-a értelmében a loavató-bizottságok elnökei.

5. a nagyméltóságu m. kir. kereskedelemügyi miniszter 15493 sz. intézvénye értelmében alakított állandó vármegyei közgazdasági bizottságba gróf Mailáth József biz. elnökké kinevezése folytán egy bizottsági tag és

6. a szabályrendeleteket készítő bizottságba halálozások folytán üresedésben lévő helyekre 2 tag választása.

7. A választott bizottsági tagok 1892. évre egybeállított névjegyzékének felolvasása.

8. A közgyűlés hatásköréhez tartozó több rendbeli ügyek intézése.

Egyidejűleg tisztelettel értesitem az állandó választmány tagjait, hogy főispán öméltóságával történt megállapodáshoz képest, az állandó választmány ülése f. évi

december hó 22-én délelőtt 9 óraker fog megtartatni.

S.-A. Ujhely, 1891. évi dec. hó 15. én.

Matolai Etele, alispán.

5948/ki. 891. sz. *A s.-a.-ujhelyi j. f. szolgabírdjától.*

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben lévő s.-pataki II.-k község jegyzői állomásra, melynek jövedel né 600 ft készpénz, természetbeni lakás és 5 hold 1169 □ ol rét természetbeni használata képei, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állomást elnyerni ohajják, hogy az 1883 I. t. c. 6. §-ának rendelkezéséhez képest szabályszerűen felszerelt, 50 kros bélyeggel, erkölcsi és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal ellátott pályázati kérvényeiket hozzám f. évi dec. hó 27-éig bezárólag adják be.

A választás megejtésének határidejéül e f. évi dec. hó 28. napjának d. u. 1 óráját S.-Patak város házához tűzöm ki.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1891. dec. hó 19. én.

Dókus Gyula, f. szolgabíró.

A szerkesztő postája.

R. S. urnak — *Helyben.* Keresett kéziratért forduljon főmunkatársunkhoz. A most küldöttet rendelkezésére visszabocsátjuk.

B. M. lelkész urnak — *Or-Kázmér.* A *Megjegyzések*-et tessék értékesíteni — talán a *Magyar Állam* hasábjain. Kéziratát egy hétig megőrizük.

Jász. Közölhetetlen.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: **KAPÁS AURÉL.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

H I R D E T E S E K.

Ik. 2709/1891. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. állam kincstár végrehajtatónak Nagy Lidia és társai végrehajtást szenvedő elleni 136 ft 57 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő, Erdő-horvát községében tekvő, az Erdő-horvát 189. és 191. sz. tjkben Nagy Lidia, Nagy Mária és Sipos István tulajdonán irt ingatlanokra s illetve birtokjuraléka és pedig az erdő-horvát 189. sz. tjkben A + 1368. hr. sz. rétre 7 frt, az 1615. hr. sz. rétre 22 frt, a 2444. hr. sz. szőlőre 72 frt, a 2484. hr. sz. szőlőre 26 frt, a 2480. hr. sz. szőlőre 142 frt, az erdőhorvát 191. sz. tjkben A + 303., 304. hr., 139. ö. i. sz. belsőség és házból végrehajtást szenvedetteket felerészben illető jutaléka 160 frt, az ugyanezen tjkben 324. hr. sz. kert fele részére 25 frt, az áruvést 454 forintban ezennel megállapított kiküiltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi február hó 22-ik napján délelőtt 10 óraker Erdő-horvát községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kiküiltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik tör-

vénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküiltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál Tokajban, 1891. évi november hó 10-ik napján.

Láczy kir. járásbíró.

Ház eladás.

A Dörzsik-utcán lévő Fekete János-féle ház, kerttel együtt minden órán szabad kézből eladó vagy Szent-György naptól bérbe adó. 3-3

Szerencsen a cukorgyár közéletében egy üzleti helyiségnek alkalmas házhely szabadkézből azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

170. sz. 1891.

ÁRLEJTÉS.

A s.-a.-ujhelyi id. m. kir. dohánygyárnál az 1892 és 1893-ik évben összesen körülbelül 148,000 kg. súlyu kincstári javaknak a vasuti állomástól a gyári udvarba és a gyári udvarból a vasuti állomásig történendő szállítására nézve a nagytekintetű m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság 1891. december hó 12-én 15126. sz. a. kelt m. rendelete folytán ezennel pályázat hirdettetik.

Az 50 kros bélyegjeggyel ellátott s valamely m. k. állampénztárnál előlegesen készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokban letett 10%-nyi bánatpénzről szóló pénztári nyugtatvánnyal felszerelt és az ajánlattevő által szabályszerűen aláirt ajánlatok lepecsételve s ezen felirattal ellátva: „ajánlat a kincstári javak be- és kifüvarozása” a s.-a.-ujhelyi m. kir. dohánygyár vezetőségénél legkésőbb 1891. dec. 24-én d. e. 10 óráig benyújtandók, vagy posta útján bérmentesen beküldendők. Az ajánlatban az ajánlati ár hazai értékben egy egy métermázsa szállítási ára számokkal és betűkkel kifejezve tüntetendő ki.

A magyar nyelven szerkesztendő ajánlatok kellékeire valamint a füvarozásra nézve mérvadó általános ajánlatai feltételek alulírt gyárvezetőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A feltételektől eltérő vagy a benyújtásra kitűzött idő után beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok a fennebb kiirt napon és órában bizottságilag fognak felbontatni, a felbontásnál az ajánlattevők jelen lehetnek. A kincstár fentartja magának a jogot bármely ajánlatnak szabad elfogadására vagy visszautasítására.

S.-a.-Ujhely, 1891. decz. hó 14-én,

Schneider József
m. kir. dohánygyári hivatalnoki ellenőr.

Rónai István,
m. kir. dohánygyári tiszt, gyárvezető.

Meghívás.

A S.-A.-UJHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

saját hivatalos helyiségében

jövő 1892. január hó 24-én délelőtt 9 és fél óraker

rendes évi közgyűlést

tartand, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

I. Az igazgatóság,

II. a felügyelő bizottság jelentése.

III. Az évi tiszta jövedelem felosztása iránti határozat.

A mérleg és igazgatósági jelentés, a törvény értelmében, 8 nappal a közgyűlés előtt kifügesztve lesz.

S.-a.-Ujhely, 1891. december 14-én.

Dókus József

intézeti elnök

Karácsonyi és új évi ajándékul!

LAUFER VILMOS

könyvkiadó hivatalában

Budapest, IV. ker. Ujvilág-utca 14. szám alatt

megjelentek ezidén ismét a következő szép képekkel ellátott és mulattató szövegű ifjúsági iratok és képes könyvek. Ugymint:

Beszélyek távoli világrészekből. Campe és Cooper után fordította Györy Ilona. 5 színnyomatu képpel. Tartalma: Cortez Ferdinand Mexico meghódítója. Tört. beszély Campe J. H. után. — Pizarro Ferencz, Peru meghódítója. Tört. beszély Campe J. H. után. — Woolston M. Az amerikai Robinson. Elbeszélés Cooper után. — A vörös kalóz. Elbeszélés az ifjúság számára Cooper után. —
Ára kötet 1 frt 40 kr.
Colombus Kristóf Amerika felfedezője. Melrose A. képeivel. A magyarázó szöveget írta Cristion V. Ára kötet 1 frt 20 kr.
Bogárgyűjtő (a kis). A bogarak ismertetése és utasítás azoknak gyűjtésére. A német eredetiből fordította Bein Károly tanár, 4 színnyomatu táblával. Ára 1 frt.
Messze nyugaton. Elbeszélések Észak- és Délamerikából. Az ifjúság számára, írta Pajekes Frigyes, fordította Györy Ilona. 4 színnyomatu képpel. Ára barna vászonkötésben 2 frt 40 kr.
Virágok az útfélen. Öt elbeszélés fiatal lányok számára. Írta Ludwig Julia, átdolgozta Györy Ilona. 4 színnyomatu képpel. Ára szírké vászonkötésben 2 f. 40 k.
Kedves Piczikéknak. Külsője egy palatáblához igen hasonló. 15 képes táblával és egy szöveglappal a szemléleti tanításhoz. Ára egy csinos tokban 2 frt.

A két frtot meghaladó megrendeléseket bérmentve küldöm.

Könyvjegyzékeimet kívánatra ingyen és bérmentve.

Esetleges megrendeléseket kérem **mielőbb hozzám beküldeni**, hogy a szállításnál főnakadás és esetleges késedelem ne legyen.

Kerestetik.

A király-helmezi, illetőleg jegyzőségemnél, egy segédjegyzői állás, mely 300 ft évi fizetéssel és 50 ft lakbérrel vagyis 350 frttal van díjazva, — üresedésben van. Csakis a segéd-jegyzőségben kellő jártassággal bíró egyének kérvényeiket s igazoló okmányaikat legkesőbb e hó 28 áig hivatalomhoz beküldeni igyekezzenek. Király-Helmezi, 1891 decz. 16.

Kenechey János, jegyző.

Legfinomabb

Porosz köszön

kapható

egy méterm. 1 forint 80 krajcárjával

Klein Géza keresk.-ben. Papsor-u.

Birtok eladás.

Bodzás-Ujlakon egy darabban levő 75 holdnyi és Garanyban 25 holdnyi első minőségű földbirtok eladó.

Tudakozódhatni özv. **Hatvany László-nénál Ladmóczon**, vagy **Hatvany László** kir. törvényszéki jegyzőnél S.-a. Ujhelyben.

Alólirottak 1892. január 1-étől segédjegyzőre van szüksége. Ajánlkozók kéretnek okmányaik másolatát hozzám megküldeni, s feltételeiket velem közölni. A tót nyelv bírása okvetetlenül szükséges.

Udva (Zemplén vármegye.)

Kula István,
körjegyző.

A Foncière pesti biztositó társaság főügynöksége.

SZÓLLÓSY SÁNDOR

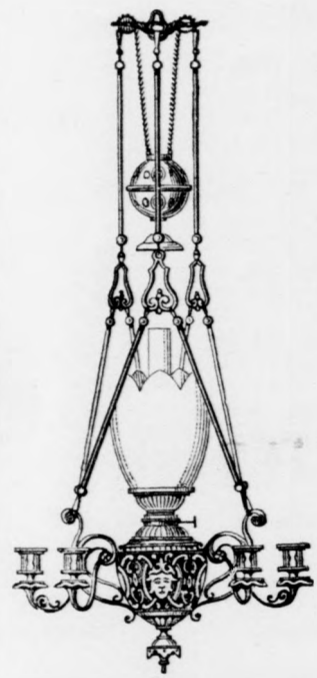
SÁTORALJA UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár.-olaj
nagy raktára.

Mindennemű angol szervizek dús választékban.

Salignac & Co Cognac

részvénytársaság. alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével.

Ajánlják

francia Cognac-jukat

a legkitünőbb minőségben. Az 1867-ik évi párisi világiállításon a nagy arany éremmel, az 1891. évi bécsi nemzetközi tápszer és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdem-okmányon (legmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „Medicinal Cognac”

Raktár: **Frommer Mór** fűszer- és vegyeskereskedésében **S.-a.-Ujhely** (Főter)

Vezér-képviselők Ausztria-Magyarország részére:

Heinrich Mendl Co.

Tea-, rum- és cognac beviteli cég
Bécsben, I., Schottenring 32.

KISS JÓZSEF
HETI LAPJA.

A HÉT

MEGJELENIK
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖZLÖNY.

Csak az imént adta ki a A HÉT közfelfuttatást keltett 100 ik számát. Ez a szám, melyet mai irodalmunk színvonalára töltött meg közleményeivel, egyuttal hí tükre azon előkelő szellemelemek, mely e lapot átlengeti és azon magas irodalmi niveauknak, a melyet e lap képvisel.

A HÉT a legliberálisabb szellemben szerkesztett magyar heti lap. Közöl novellákat, költeményeket dramatizált apróságokat, politikai és társadalmi esszéket; figyelemmel kíséri a hét összes mozgalmait és kiválasztja és feldolgozza a legfontosabbakat és legérdekesebbeket. Kultivál minden genret, hozzászól minden actualis kérdéshez, de sohasem lép át azon határokat, melyeket a jó ízlés — irodalmi lapnál a legfőbb kritérium — parancsol.

A HÉT az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a péntek esti színházi premiekről még ugyanazon a héten ugyaszólván a napilapokkal egyidejűleg, hoz nagyobb szabású ismertetéseket. Szépirodalmi része kivételével actualis minden közleményében és jórészt ennek köszönheti nagy sikereit és azon közkeletet, melyben részesül.

Munkatársai fényes koszorujából alig hlányzik egy nagy irodalmi név.

Azok közül, kik a „A HÉT”-be eddig irtak s részben állandó munkatársai, felemlitjük a következőket: Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Ágai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Bársony István,

Bede Jób, Bródy Sándor, Bodnár Zsigmond, gróf Csáky Albinné, Célió, Dóczy Lajos, Endrődi Sándor, Fenyő Sándor, Gozdu Elek, Galló, Herczegh Ferencz, Horváth Boldizsár, Horváth Gyula, Hock János, Ignóty, Inczédy László, Jászai Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Karczag Vilmos, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Kohn Dávid, Makai Emil, Malonyai Dezső, Mikszáth Kálmán, Mezei Ernő, Murai Károly, Petelei, Palágyi Lajos, Palágyi Menyhért, Pollák Illés, Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre, Szabóné Nőgal Janka, Ssalay Fruzina, Szemere Attila, Szomaházy István, Szűry Dénes, Silberstein Adolf, Tábori Róbert, Tóth Béla, Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Vészi József stb. stb.

A HÉT külső kiállítása összes lapjaink közt a legfényűzőbb. Minden számának borítékán egy fényes kiviteli nagy arcképet közöl: kitünőségeket, de legfőképp érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és szalon köréből, azok arcképeit, akiket a lefolyt hét eseményeinek árja, habár csak ideiglenesen is, felszínre vetett.

A HÉT számai bekötve évenként két vaskos kötetet képeznek és nagyon is érdekesek a megőrzésre. Az első négy kötet, melyből teljes példányok — bár igen csekély számban — még kaphatók, valóságos tárháza az érdekelt soha sem vesztő becses olvasmányoknak.

A „HÉT” előfizetési feltételei: **Égész évre 10 forint. Fél évre 5 frt. Negyedévre 2 forint 50 krajcár.**

Előfizetheti továbbá a „HÉT”-re és a „MAGYAR HIRLAP”-ra együtt kedvezményes áron, vagyis 24 frt helyett a két lap egész évre 20 frt. Félévre 10 frt. Negyedévre 5 frt.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld

A „HÉT” kiadóhivatala VII., Erzsébet-körut 6. szám.

„The Mutual”

new-yorki életbiztositó társaság.

Tisztán kölcsönösségen alapul. Részvénei nincsenek. Alapított 1843.

A világ legnagyobb és legelőnyösebb életbiztositó-társasága és a **legnagyobb biztositógot nyújtja**. Összes biztositéki alap 1891. január 1-én: **367 millió forintnál több.** — Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak **760 millió forintot meghaladó összeget** fizetett ki, melyből mintegy **210 millió forint** csupán nyerevényekre esik.

A kiváló előnyök, melyeket a „Mutual”-nál eszközölt biztositás nyújt, kitünnek a következő kötvénypélda eredményéből: A legrégebb kötvény Amerikában. 3-ik számú kötvény (nem tontina) Hezron A. Johnso n. Kiállított 1843. Évi díj: 102 dollár. Kifizettetett 1891.

biztositott összeg . . . . . 5000 dollár
szaporodás a nyerevények által 9686

kifizetett összeg . . . . . 14686 dollár

A biztositott összeg csaknem háromszorosára emelkedett; ennélfogva a befizetett díjak **4%-os kamatos kamatokkal** térítették vissza az örökösöknek és azonfelül a társaság teljes 48 éven át nyújtott a biztositottnak folyton szaporodó halálesi biztositást.

A „The Mutual” kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenekké. Hadi kockázat feletle előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) fogadtatik el. Járadék-biztositások különösen jutányosak. Minden egyéb tekintetben bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a társaság főügynöke **Reichard Armin** ur S.-a. Ujhelyben.

„GIZELA”-egyesület, eladó leányok kiházásítására

Gizela főhercegnő ő cs. és kir. Feudsege védnöksége alatt **BÉCSBEN**. (Alapított 1869. évben.)

Az egyesület vagyonállása 13.300,000 frt.

A tiszta nyereség a bizt. tagok vagyona, melyből 70% évenként, mint osztalék kifizetetik.

A lefolyt 8 évben osztalék fejében átlagosan az évi díj 20³/₆%-a fizetett ki az egyes biztosító tagoknak.

Főügynökség S.-A.-Ujhelyben: **Kemény J. urnál.**

„ALLIANZ” élet- és járadék biztosító részvénytársaság Bécsben.

Főügynökség S.-A.-Ujhelyben: **Kemény J. urnál.**

Munkások és iparosok részére a heti-, havi- s negyedévi 5., 10., 15., 20. stb. krral élet- és halál esetére való biztosítás különös figyelembe ajánlható.

Eddig még fölülmulhatatlan.
Maager V.-féle
valódi tisztított
DORSMÁJOLAJ
Maager Vimostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gvarapódását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára frt, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyári raktárban Bécsben III./3., Heumarkt 3, valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában. Sátoralja-Ujhelyben: csak Élássy E. és Kinosessy P. urak gyógyszerházában. 5-24

Körrejtély. Érdekes, nélkülözhetlen játék a hosszú téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha a gyári jelvényvel, a Horganyval el van látva.

Ezer meg ezer szülő dícsérőleg elismerte a híres
Horgony-Kőépitőszekrények

nagy nevelési értékét; jobb játék nem létezik gyermekek és felnőttek számára! Részletek ezekről valamint a Körrejtélyről képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kiválaszthatnak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek szét. — Minden kőépitőszekrény a „Horgony” jelvény nélkül közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utánzások, ennél fogva mindig

Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrény

kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden finom játékszer-kereskedésben 35 krtól 5 frtig és feljebb kaphatók.

Richter F. Ad. és társa, első osztr. magy. cs. és kir. szabad. kőépitőszekrénygyár. Bécs, I. Nibelungengasse 4. Olten, Rotterdam, London, E.C. New-York 310 Broadway

1889. évi párisi világkiállításon aranyéremmel kitüntetve.

A világhírű pusztító
TORD-TRIPE

kiirt patkányt, egeret és mezei vakondot anélkül, hogy más házi állatnak kárt okozna, mivel sem Arsenikumot, sem Phosphort, Strychnint vagy más bármilyen mérget nem tartalmaz.

Könnyű alkalmazás! Biztos hatás!
Egy csomag ára 50 kr.

Egyedüli főraktár Zemplén-vármegye részére:
MALÁRTSIK GYÖRGY
fűszer-, esemege- és gyarmatárú kereskedésében
SÁTORALJA-UJHELYBEN.

Továbbá nagy raktára:

Legfinomabb czukor és mindennemű kávéfajokban.
Gőzhengermalmi lisztek.
Valódi Jamaica-, Cuba-, Ananas-Rum és különféle likőrök.
Legfinomabb minőségű kínai tea.
Magyar és francia cognac.
Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé raktára.
Bel- és külföldi természetes ásványvizek és forrástermékek.
Legfinomabb bel- és külföldi sajtok és erdélyi szalámi.
Angol és bécsi tea-sütemények, piskóta és kétszersült.
Valódi francia csokoládé, Suchard és Van Houten cacao és salombonbon.
Nestle-féle gyermek tápliszta
Francia és gradó ajóka. — Kremis és francia mustár.
Első minőségű
asztali és templomi gyertyák. Szép viasztekercecsek.
Liebig és Kemmerich-féle hűskivonat.
Brázay és Moll féle sóborszesz. — Pipere szappanok és illatszerek, mosdó- és mosó szivacsok.
Christoph Ferencz-féle padlózat fénymáz egyedüli raktára.
Richter-féle horgony-épitő szekrények mindentéle nagyságban. Horgony tábláska, mozaik játék és jászol felszerelések. Fejtörő, körrejtély, gyótrő szellem és Pythagoras. — Richter-féle maláta-kivonat csomagja 15 kr. — Valódi amerikai petróleum, bel- és külföldi császár-olaj raktára. — Friss minőségű dől gyümölcsök; minden a legutányosabb áron számítva.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölnének. A Richter-féle különlegességekre szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet
t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak
jövő 1892. évi január 24-én délutáni 3 órakor
az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó
XIX-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1891-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik. A részvényesek figyelemztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.
Kelt Sátoralja-Ujhely, 1891. december 11-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

47,728/V. sz. 91. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
Állami italmérési adók, esetleg a kizárólagos italmérési jogosultság kibérlése iránti

ÁRVERÉS.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, miszerint az 1888-ik évi XXXV-ik törv.cikk értelmében, az alant nevezett község területén az italmérési adó beszedési joga, esetleg a kizárólagos italmérési jogosultság 1892-ik évre feltétlen hatállyal 1893. és 1894. ik évekre, a kölcsönös felmordás fentartásával, nyilvános árverés útján bérbeadtatik.

Tolcsva Kikialtási ár 4750 ft 56 kr.

Az árverés napja 1891. évi december hó 24-ikén, a s.-a. ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Kizárólagos jogosultság csak az 1892-ik évre adható, az 1893-1894. évekre feltételes.

Részletes feltételek a m. kir. pénzügyigazgatóságnál és a m. kir. pénzügyőri biztosoknál betekinthetők.

Írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak, mely 50 kros bélyeggel s a kikialtási ár 10%_o-val, mint bánatpénzzel ellátva, legkésőbb az árverési napon, a szóbeli árverés megkezdése előtt, az árverés megtartásával megbízott tisztviselőhöz benyújtandók. Írásbeli ajánlatok akár csak egy, akár több községre csoportosítva is elfogadhatnak.

Az árverelni óhajtó községek bánatpénzel letételére nem kötelezték.

S.-a. Ujhely, 1891. évi december 16. napján.
M. kir. pénzügyigazgatóság:
Dobokay K., kir. p. ü. igazgató h.

S. a. Ujhely nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtaján.